

ERDÉLYI GAZDA

AZ
ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
VÉDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ

ERDÉLYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG

(Irodája: Kolozsvár, Petőfi-utca 7. szám, földszint. Telefon: 158. szám. Levélcím: Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvár, Petőfi-u. 7. sz. Sürgőnycim: Erdélyi Gazda, Kolozsvár.)

Felkéri az erdélyrészi állattenyésztő birtokos gazdákat, hogy eladó haszonállataik (igás ökör, tinó, borju stb.) minőségét és mennyiségét hozzá sűrűn bejelenteni sziveskedjenek, mivel a királyhágón túli uradalmak részéről

a vételre rendkívül sok megbi-
zás érkezett.

Arató és kaszálógépek, cséplőgépek, ekék és boronák, zsákok, ponyvák, olajok stb.

legjutányosabb és legmegbízhatóbb beszerzési forrása.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1010

Ponyva és zsákgár
ELSINGER M. J. és FIAI
BUDAPEST,

Alapítva 1831.
46 kiténtetés.

IV., Deák Ferenc-utca 3. szám
Angol királyné szálloda mellett.

Sürgőnycim:
Elsinger Budapest.

VIZMENTES PONYVÁK ELISMERT KITŰNO, ELPUZTITHATATLAN MINŐSÉGBEN

Kazal-, gép-, kocsi- és repceponyvák.

Tarpaulin-
Drill-

ZSÁKOK

kender varrással
LEN VARRÁSNÉLKŰL

KARTELLEN KIVÜL, LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS
VIZMENTES SÁTRAK, ESOKÖPENYEK, KENDER-TÖMLŐ.

Árjegyzék és minták ingyen és bérmentve. — Leggyorsabb kiszolgálás. — Minden város jobb üzleteiben a mi gyártmányainkat tartják és sziveskedjék határozottan

Elsinger gyártmányt kérni. (1089.)

„Grand Prix“ (a legnagyobb kitüntetés)
a párisi világkiállításon.

Alfa Separator R. J.

Iroda és gyár: Budapest, VI., Lomb-utca 11.

Tejgazdasági Gépgyár.

Szállít tejgazdasági eszközöket és gépeket!

Tehénészetek, tejgazdasági telepek, tejszövetkezetek berendezése!

Mindig friss sajtoltó por és folyékony oltó!

Több mint 560 első díj!!!

Évi gyártás kb. 60,000 Alfa-Laval separator.

Árjegyzékkel, költségvetéssel, utbaigazítással
készséggel szolgálunk.

1018.

Ganz és Társa

vasöntő és gépgyár
részvénytársaság

LEOBERSDORF. BUDAPEST. RATIBOR.

Városi üzlet Budapest, Ferencziek tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiörlés- és simára őrléshez, önműködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat, szállítócsigákat-, zsákfelvonókat-, detacheurök- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Electromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvényt.

Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

1017

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 nagy díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve

JENNER-PASTEUR INTÉZET

Budapest, VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 20. sz.

Az állatorvos urak gyakorlatára ajánljuk az alábbi ojtóanyagokat, melyek elősmert tudományos módszerek szerint, saját laboratoriumunkban készülnek Dr. Pertik Ottó egyetemi tanár felügyelete alatt. Az ojtóanyagok hatékonyságukra, tisztaságukra, eltarthatóságukra mindenkor előzetesen kipróbáltatnak.

Lépfene ellenes ojtóanyag

Spóravaccin

ELŐNYEI:

- Az anyag állandósága.
- Az anyag eltarthatósága.
- Az ojtóanyag tisztasága.
- A kiváló védőképesség.

A lépfenétől megbetegedett állatok: — idejekorán alkalmazva — megvédi a veszélytől.

Hirtelen járvány esetén alkalmazva védőojtás céljából: azonnal immunizál. A vész tovaerjedését megakadályozza.

Sertés Orbáncz ellen

Szérumos ojtóanyag

ELŐNYEI:

1. A finomabb sertésfajok jobban türik, mint a Pasteur-féle anyagot. Nem okoz utólagos megbetegedést.
2. Előnyösen használható a 6 hónapnál idősebb sertések ojtására, amelyek különben Pasteur anyaggal kezelve kellemetlen utókövetkezményeknek vannak kitéve.

Pasteur-rendszerű ojtóanyag

Alkalmos a durvább fajtákra és a 6 hónapnál fiatalabb sertések beojtására.

Az orbánczban megbetegedett sertéseket 1—2 óra alatt biztosan megmenti a veszélyből.

Ha meggondoljuk, hogy egy esztendő alatt közel 15,000 sertés pusztul el hazánkban, melyeket eddig nem tudunk megmenteni, minden orvos bizonyára örömmel üdvözli ezt az új szert, amikor csekély áron egy nemzeti vagyont mentünk meg.

Tuberkulin

ojtásra kész, hígított állapotban.

Árak:

Lépfene elleni védőojtás:

- 1 szarvasmarha beojtása 24 fillér.
- 1 ló beojtása 24 „
- 1 birka beojtása 12 „

Lépfene szérum:

- 1 szarvasmarha 1 korona
- 1 lóra 1 „
- 1 birkára 10 fillér.

Anyagaink megrendelhetők akár nálunk, akár képviselőnkél:

A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉNÉL

1100. BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCZA 31. SZ.

OJTÓANYAG Sercegő üszök ellen

folyékony állapotban, ojtásra készen.

Árak:

- Sertésorbáncz elleni védőojtás:
- 1 sertésre való Pasteur-féle ojtóanyag 12 fill.
 - 1 sertésre való szérumos ojtóanyag 50 „
 - 1 sertésre való gyógyító szérum 24 „
 - 1 sertésre való gyógyító szérum 50 „

TUBERKULIN:

- 1 drb. szarvasmarha részére 2 éven alul 30 fill.
- 1 drb. „ „ „ „ 2 „ felül 45 „
- Sercegő üszök 1 szarvasmarhára való 20 „

Röck István, Budapest

I. BUDAFOKI-ÚT,

gőzgép- gőzkazangyár, vas- és ércöntöde.

KÉSZIT

GOZGÉPEKET: fekvőket és állókat minden nagyságban, magasnyomású, compound- és triplexpanziós elrendeléssel; mint különlegességet szab. Röck féle szelepes vezényművel és gyorsanjáró gőzgépeket dynamogépek hajtására; hajógépeket.

LOKOMOBILOKAT: kihúzható forr- és fűtőcsöves kazánnal.

GŐZKAZÁNOKAT: forralós-, sima- és hullámlemez fűtőcsövekkel; mint különlegességet: szabadalmazott Bánó-féle biztonsági vizcsöves kazánokat.

SZIVATTYUGÉPEKET: Worthington és más rendszerek.

VIZMŰTELEPEKET és csatornázásokat.

GŐZMALOM berendezéseket a legújabb kivitelben.

TÉGLAGYÁRI BERENDEZÉSEKET.

TELJES HŰTŐTELEPEKET ÉS JÉGGYÁRAKAT szabadalm. ammoniak rendszer szerint.

OLAJMALMI és olajgyártási berendezéseket.

HYDRAULIKUS SAJTÓKAT különböző céllokra.

BORSAJTÓKAT, emeltyűs, — hidraulikus — vagy motorikus üzemmel.

RÖCK ISTVÁN gép-kazangyára, vas- és ércöntödeje **BUDAPEST.**
1029

Olcsó kávé és tea

árak:

1 kiló	Háztartási	frt 1.20
1 „	Portorico	„ 1.30
1 „	Portorico	„ 1.50
1 „	Cuba (finom)	„ 1.70
1 „	Cuba (legfinomabb)	„ 1.90
1 „	Gyögy (finom)	„ 1.50
1 „	Mocca	„ 1.40
1 „	Mocca (legfinomabb)	„ 1.60
1 „	Arany Jáva	„ 1.40
1 „	Arany Jáva (igen fin.)	„ 1.60

Különösen ajánlom naponta frissen pörkölt kávéimat.

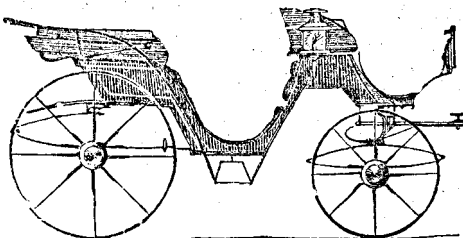
1 kiló	vegyes pörkölt kávé	frt 1.40
1 „	finom pörkölt	„ 1.60
1 „	Cuba pörkölt	„ 1.80
1 „	Cuba és mocca vegyes	„ 2.—

1/4 „	Mandarin cs. kev.	frt 1.60
1/2 „	Háztartási	„ 2.40
1 „	csomag törmelék	„ —.30

4 1/2 kilós postaszáknál (melyben több fajta is küldhető) 2 már vidékre is teljesen bérmentve és elvámolva küld

Balogh László

kávé- és tea-kivitelű üzlete BUDAPEST.
Pözület és iroda: VII., Rottenbiller-utca 12. sz.

Szeszák F. és Fia

kocsi gyártók

Kolozsvárt, Malom-utca 12. sz.

Alapított 1870.

Nagy Kocsi Raktár minden igényt kielégítőleg.
Nagy kocsi javító műhely. — Pontos kiszolgálás.

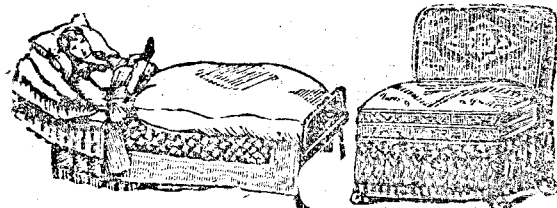
Gyárunk az egyedüli **Kolozsvárt** a hol a kocsi minden részét: **kerekes, kovács, nyerges és fényező munkát** személyes vezetésünk alatt elő állít és ez által vagyunk **a legjutányosabbak**

árban is.

1115.

A világhírű SCHÖBERL-ágy.

Magyar szabadalom 3011. szám.

Éjjel ágy.

Nappal 1 szék.

Minden háztartásban elegáns kis kanapé gyanánt szolgál és egy kézmozdulattal a legtökéletesebb ruganyos matrácóságyra változtatható át a legnehezebb és legnagyobb személyek számára is, ennél fogva minden jobb családnál kedvelt, sőt nélkülözhetetlen. 23 év óta sok ezer van használatban, mert a jó fekvés a szabad lélekzést előmozdítja.

A Schöberl-ágy ára a kivitel szerint 26, 36 frt és feljebb. Szétküldés a világ Schöberl Róbert udvari szállító, minden részébe cs. és kir. szab. gyára által BUDAPESTEN, Haris-bazár. Árjegyzék kívánatra.

Óvjuk a t. c. közönséget Schöberl-ágyunk értéktelen utánzásaitól. 1134

Tyuktenyésztés

II. átdolgozott és bővített kiadás.

90 képpel. Ára 3 korona. Nélkülözhetetlen minden baromfitenyésztőnek, 200 oldalon minden kérdést részletesen lefoglal és pontos útmutatást ad. Ezen új kiadás tárgyalja

az új opington tyukfajtát, az amerikai keltető gépeket és az amerikai kappanozást.

Kapható 3 korona beküldése ellenében bérmentve

Hreblay Emil

állattenyésztési m. kir. felügyelőnél Budapest. VII. ker., Csömöri-ut 5 szám, II. em. 8. 1051

Simkovits Dániel

kocsikészítő KOLOZSVÁRT,

Radák-utca 4. szám alatt.

Ajánlja a nagyérdemű közönség figyelmébe:

Szilárd, csinos és jutányos

K O C S I készítményeit.

Javítások és újítások gyorsan és olcsón vállaltatnak. 1112.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 EVRE 12 KOR., 1/2 EVRE 6 KOR.,
1/4 EVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Udvarhelyvármegyei arányosítások.	307
Az amerikai bevándorlás megszigorításáról. <i>Paikert Alajos.</i>	308
Franciaország mezőgazdasági viszonyai. I. <i>Réti János.</i>	309
Törvényszéki ítélet lopás büntetben. <i>Móssa Attila.</i>	310
A mai viszonyok között van-e helye az ugarrendszereknek, vagy sem? <i>Dióssy Imre.</i>	311
Kisebbszakközlemények.	311
Vegyes közlemények	312
Piaci és vásári ártudósítások.	313
Hirdetések.	

Udvarhelyvármegyei arányosítások.

Udvarhelymegye Zetelaka községében mintegy 30 székely birtokos rendelkezik a közös osztatlan erdő és legelőből száz kat. holdon felüli illetményrel.

Ezen birtokosok részint az életbe léptetett erdőtörvény által megállapított túl magas erdőkezelési és erdősítési költségek, részint a kerületi erdőhivatal által lanyhán gyakorolt erdőőrzés miatt származó s évről-évre emelkedő óriási károk nyomása alatt a már arányosított szomszédos községek példájára, hogy a jövedelmüket felülmúló terhektől szabaduljanak, közösből illetményüknek úrbéri úton való elkülönítését, illetve kiszakítását kérték a székelyudvarhelyi kir. törvényszéknél, mit az a törvény értelmében el is rendelt s a marosvásárhelyi kir. tábla egy közbevetett felebbezés elintézésével megerősített. A közbirtokosság mintegy 22.000 holdat kitevő közhelyének osztályozása és becslése törvény szerint keresztül vitetett, az elhelyezkedés a közösen maradókkal egyezség útján megtörtént s úgy a száz holdon felüli birtokosok, valamint a közösen maradók az elhelyezkedés szerint megállapított területeket birtokba vették s két éven keresztül használták. Ekkor a jogkörét féltő erdőhivatal útasítására, a közösen maradó birtokosok kérést adnak be a kir. törvényszékhez, melyben képzelt sérelmeiket felsorolva az arányosítás beszüntetését kérik. A kir. törvényszék jogerős ítélet ellen irányulván a kérés, azt természetesen visszautasította, nem úgy azonban a kir. tábla, mely az összes arányosítási eljárást megsemmisítette.

Mielőtt a kir. táblának az előbbi jelzett végzésével foglalkoznám, illetve kimutatnám, hogy mennyire törvényellenes ezen végzés, egy pár sorban még visszatérek a szőnyegen lévő arányosításokra.

A zetelaki közhelyek részesedési arányát a székelyudvarhelyi kir. törvényszék ítéletileg 1884. évben állapította meg, midőn a száz holdon felüli illetményrel bírók közösből illetményüket az arányosítási eljárás rendén minden újabb költség nélkül ki vehették volna, de akkor még úgy

a közös legeltetés, valamint a faizás gazdasági viszonyainak annyira megfelelt s vagyoniilag felelős erdőőreik csekélyebb díjért oly hiánytalanul megőrizték az erdőt, hogy a száz holdon felüli birtokosok törvényadta jogaikkal nem élvén illetményükkel, közösen maradtak, közösen maradtak volna továbbra is, ha az általuk már 10 év óta fizetett aránytalanul magas erdőkezelési költség fejében erdőt megőriztetek volna. De szomorú tény az, hogy mióta Zetelaka közbirtokosság erdői állami kezelés alá kerültek, vagyis rövid 10 év alatt ezen erdőkből több mint százezer korona értékű fát loptak el. Igaz ugyan, hogy ezzel szemben az Udvarhely járás főszolgabírói hivatalánál az erdei kihágások száma némely évben a tizezret is elérte s ugyancsak hasonló számot ért el a pénzbüntetéseket összegezve is, de ezen összeget sajnos nem lehetett sem erdőkezelési, sem erdősítési költségekbe elszámolni. Azonban minden józan észszel rendelkező egyén megítélheti, hogy 22.000 hold területű helyen levő erdőt két erdőőrnek megőrizni képtelenség, még ha államiak is ezen erdőőrök

A gazdasági viszonyoknak ily nyomasztó hatása alatt a fennálló s rájuk nézve káros rendszerrel szemben tehetetlenül állottak a birtokosok, nem tudván mit tegyenek a számra nézve nagy mennyiségű, de épp az előbbi okokkal csak terhet és semmi hasznot nem hozó erdőlegelő illetményeikkel. Ekkor jött mintegy megváltásképpen a nagyméltóságú m. kir. Curiának 42—897. sz. alatt a h-lövétel arányosítás ügyében hozott ítélete, mely szerint a közös illetmények aránykulcsának megállapításával az arányosítás nincs befejezve s igenis az arányosítás tovább folytatásának helye van. Szükségtelen mondanom, mily örömteli lelkesedéssel fogadták a fenti ítéletet a gazdasági tönk szélén álló birtokosok, mert a nagyméltóságú m. kir. Curiának fenti ítélete mutatta meg az egyedüli utat arra, hogy zilált gazdasági helyzetükből miképp bontakozzanak ki s ezen ítéletre támaszkodva kérték öt évvel ezelőtt a székelyudvarhelyi kir. törvényszéknél 100 holdon felüli illetményüknek kiszakítását, illetve elkülönítését.

A „TURUL” permetező

a jelenkor legtökéletesebb peronospora permetezője.

Á r a k:

1—5 darab vételénél egy darab ára frt 14.—
6—10 darab vételénél egy darab ára frt 13.50
11—25 darab vételénél egy darab ára frt 13.—
csomagolással együtt.

Hosszabbító cső magastörzsű fák permetezésére 1 frt
Francia-szóró (kivánatra külön) 75 krajcár

Peronospora-permetező „DIADAL”

csiszolt, erős vörösréz puttonnyal: frt 10.50
Hosszabbító cső, magastörzsű gyümölcsfák perm. 1 frt.

Szőlészeti, borászati és gazdasági egyesületeknek, valamint községeknek nagyobb mennyiségű permetező vétele esetén igen előnyös fizetési feltételeket engedélyezek.

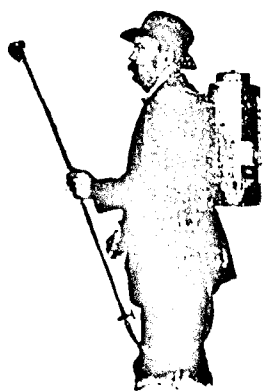
Mauthner Ödön
cs. és kir. udvari magkereskedése
Budapesten.

Rézgalic, sublimált kénpor, Dr. Aschenbrandt-féle bordói- és rézkénpor, raffiaháncs, juttafonál, metszőollók, ojtókések, valamint szőlőkarók beszerzése végett forduljunk

Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez

Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám,

hol a szövetkezet cégével és védjegyével ellátott legjobb szerkezetű hazai gyártmányú permetező is beszerezhető.

Udvarhelymegyében a fenti ítélet alapján befejezett s még folyamatban lévő arányosítások sokban különböznek a csiki- és háromszéki arányosításoktól, hol egyes üzérkedő cégek nagy nyereség reményében tényleg poton áron összevásárolták az arányjogokat s hogy ily helyeken a törvénykezés a törvény korlátai között az újra arányosításnak akadályokat gördít, ez érthető, de hogy a székely birtokosokat, kik a részint örökölt, részint a külbirtokosoktól megvásárolt, vagy birtoktársaiktól csere útján megszerzett illetményüknek kiszakításával törvényadta joguknál fogva vagyoni romlásuk elől akarnak menekülni s ezen törekvésükben épp a törvénykezés akadályozza meg, ez nemesak a laikusok, de a jogász körök előtt is érthetetlen.

A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla a székelyudvarhelyi kir. törvényszéknek a zetelaki arányosítás ügyében hozott ítéletét megsemmisítvén, végzését az 1881. évi 59. t.-c. 39. §. rendelkezésével indokolja, helyes! végzést vagy ítéletet indokolás nélkül hozni nem lehet, de a felhozott indokolásnak szerintem jogalappal is kell bírnia s épp ezért érthetetlen és feltűnő, hogy a küllőkeményfalviaknak az arányosítás, illetve annak megengedhetősége ellen a múlt évben s az előző évben több községnek a zetelakival teljesen azonos fellebbezésénél, a marosvásárhelyi kir. tábla a fent hivatkozott törvényben foglalt semmiségi okot miért nem fedezte fel? hisz ezen fellebbezések nyílt időben lettek beadva, tehát az ítéletek nem is voltak jogerősök! de még kevésbé érthető, hogyan lehetett egyik zetelaki birtokosnak arányosítás ügyben beadott és érdemében felülvizsgált fellebbezését 1901. évben azon a címen, hogy az ítélet jogerős, elútasítani, ha ugyanezen ítélet két évvel ezelőtt megsemmisíthető volt.

Én jogász nem vagyok s csakis józan észszel ítélem meg ezen dolgokat, azt tudom azonban, hogy a törvény mindaddig törvény marad, míg azt a törvényhozás meg nem változtassa, vagy nem módosítja, tudomásom szerint ezen törvény azóta sem hatályon kívül helyezve, sem módosítva nem lett s épp ezért azon ítéletnek, melyik 1901. évben törvény szerint jogerős volt, két évvel később is jogerősnek kell lennie. Hogyan lehet tehát, hogy ugyanazon bíróság ugyanegy természetű, sőt ugyanezen ügyben ugyanazon törvény alapján különbözőleg ítélezhessék?

Ezen ítélettel a felsőbíróság talán a közönsben maradó kisbirtokosokon vélt segíteni? Tévedett! Tévedett, mert épp ezzel szolgáltatva ki a kisbirtokosokat, gazdaságilag a száz holdon felüli illetményrel bírós közönsben maradó nagybirtokosoknak.

Köztudomású, hogy a közbirtokosság gazdasági ügyeinek s tervezeteinek beosz-

tásánál nem az egyéni, hanem a birtok aránylagos szavazatok száma dönt s nagyon természetes, hogy a többséggel rendelkező nagybirtokosok a saját gazdasági érdekeiket tartják szem előtt, melyeknek érvényesülése mindig a kisbirtokos rovására megy s nemcsak örökös egyenetlenkedést idéz elő, de vagyoniilag is tönkre juttatja azokat. Ezekből látható, hogy a hivatkozott ítélet nem hogy hasznára lenne a kisbirtokosoknak, hanem gazdaságilag a legnagyobb kárára van.

Zetelaka község nagybirtokosai a fenti ítélet ellen fellebbezéssel éltek s igazságos ügyükkel nyugodtan néznek a nagyméltóságú m. kir. Curia ítélete elejébe, mert:

Tempora mutantur sed non veritas!

S.

Az amerikai bevándorlás megszigorításáról.

(Paikert Alajos, a m. kir. földmivélsügyi miniszter washingtoni szaktudósítójának jelentése.)

A most lezajlott kongresszus által tárgyalt, elfogadott és az Egyesült-Államok elnökétől aláírt, a bevándorlás megszigorításáról szóló új törvény az előbbieknél is szigorúbb és előreláthatólag hozzá fog járulni ahhoz, hogy a már amerikaiak előtt is túlnagy mérveket öltött bevándorlást leszállítsa. A törvénynek célja, minden oly elemet kizárni, amely akár az amerikai népnek, akár az amerikai kormánynak terhére lehetne; így kizáratnak: az örültek, gyenge elméjűek, eskórosok, teljesen szegények (paupers), mindazok kik a köznek terhére válhatnának, koldusok, undorító vagy ragályos betegséggel fertőzöttek, büntettek miatt, vagy erkölcsi gonoszságot magában foglaló kihágások miatt megbüntetettek, soknejűek, anarchisták, vagy személyek, kik az Egyesült-Államok kormányának erőszakos megbuktatásában hisznek és azt elősegítik, prostitúáltak vagy mindazok, akik mások által segítettnek, ha csak világosan nincs bizonyítva, hogy e személyek nem tartoznak az előbb elősoroltak közé.

A több képviselő által ajánlott úgynevezett „Educational test“ vagyis műveltségvizsga, ez alkalommal elejtetett, minthogy azonban az új törvény a bevándorlási biztosoknak meglehetősen szabad teret enged arra nézve, hogy kit tartanak olyannak, ki esetleg az ország terhére válhatnék, ezen törvény gyakorlatilag mindazokra alkalmazható lesz, kiknek bevándorlását az Egyesült-Államok nem tartják kívánatosnak.

Az új törvény lényegesebb intézkedései a következők:

1. szakasz. Az eddig minden bevándorló után (a hajótársaság útján) szedett egy dollár fejadót két dollárra emeli. Ezen fejadó alól kivételnek a kanadai, kubai és mexikói állampolgárok. Az így összegyűjtött összegek a bevándorlási alaphoz csatoltatnak.

2. szakasz. Elősorolja a kizárandó bevándorlókat (lásd fent),

3. szakasz. Prostitúáltak kizárását külön kiemeli.

4. szakasz szerint, törvény ellen vét minpenki, akár egyes, akár társaság, aki külföldiek az Egyesült-Államokba bármilyen módon behoz, vagy behozatalukat elősegíti oly célból, hogy azok itt bármilyen munkát végezzenek.

5. szakasz. Az ez ellen vétőket minden egyes kihágásért egy ezer dollárral bünteti.

6. szakasz szerint, törvényellenes munkát igérni külföldinek és ezáltal őket bevándorlásra bírni; minden külföldi, ki ilyen hirdetések következtében ez országba jön, szerződött munkásnak tekintetik és kizáratik, kivéve, ha ily ígéreteket nem egyesek és társaságok, hanem államok, tartományok, községek hoznak nyilvánosságra.

7. szakasz szerint tilos a hajó- vagy vasúttársaságoknak a bevándorlást elősegíteni; hirdetései csak a hajók indulási, érkezési idejét és egyéb a szállításra vonatkozó adatokat tartalmazhatnak. Minden ez ellen vétő társaságok minden egyes esetben egy ezer dollár büntetést fizetnek.

8. szakasz szerint, minden hajótulajdonos, vezető vagy ügynök, ki az Egyesült-Államokba ezen törvény ellenére bevándorlókat hoz, vagy azt megkísérli, kihágást követ el, és minden egyes ilyen bevándorló után egy ezer dollárig büntetetik, vagy három hónaptól két évig tartó elzárással, vagy mindkettővel.

9. szakasz. Törvény ellen vét mindenki, ki az Egyesült-Államokba veszélyes, fertőző betegségben szenvedő külföldit hoz.

10. szakasz. A külön vizsgáló bizottság (Board of special inquiry) végérvényesen dönt, a vizsgáló tiszti orvos bizonyítványa alapján, a kizárásról.

11. szakasz szerint, a tiszti orvos bizonyítványa alapján, a magukkal tehetetlen, kizárt bevándorlók, kíséreléssel együtt a hajótársaság költségén visszaszállítandók.

12. szakasz. Elősorolja azon kérdéseket, melyekre minden egyes bevándorló, illetőleg hajótársaság felelni tartozik, szavatosság terhe mellett. Ezen kérdések a következők: A bevándorló teljes neve, kora, neme, családi állapota, hivatása vagy foglalkozása, tud-e írni vagy olvasni, nemzetisége, faja, utolsó lakóhelye, az Egyesült-Államok, mely kikötőjében akar partra szállni, utazásának végcélja, van-e jegye odáig, maga fizette-e a jegyet, vagy mások (egyesek, testületek, társaság, község vagy kormány) és ki, van-e ötven dollárja és ha kevesebb, mennyi, rokonhoz vagy barát-hoz igyekszik-e, annak pontos címe, volt-e valamikor előbb az Egyesült-Államokban, s ha igen, hol és mikor, volt-e valamikor börtönben, vagy szegényházban, vagy örültek házában, soknejű-e, anarchista-e, ajánlat, ígéret vagy egyezmény alapján jön-e, hogy az Egyesült-Államokban dolgozzon, milyen az észbeli és testi egészsége, van-e deformációja, nyomorék-e, s ha igen, mióta és mi okból.

13. szakasz. Az összes hajón érkező bevándorlók alkalmas csoportokra osztassanak és egy jegyzék ne tartalmazzon több mint 30 nevet. Minden bevándorló vagy családfőnek jegy (tiket) adassék nevével és jegyzék számával, minden jegyzék a parancsoló tiszt által aláírassék és esküjével megerősíttessék, hogy a hajóorvos minden egyes bevándorlót megvizsgálta és hogy közöttük nincs sem örült, sem gyenge elméjű, stb., és hogy a jegyzék tartalma minden tekintetben igaz és helyes.

14. szakasz. Minden egyes ezen jegyzékben elő nem forduló bevándorló után a hajó vezetője tíz dollár büntetést fizet.

15. szakasz értelmében a bevándorlási tiszt kötelessége a hajókat megérkezésükkor és kikötésük előtt meglátogatni és minden bevándorlót megvizsgálni.

16. szakasz. A bevándorló testi és szel-

Kolozsvári

Takarékpénztár és Hitelbank

Részvénytársaság.

1007. II.

TÖRLESZTÉSES

és közönséges jelzálogkölsönöket nyújt hosszabb, vagy rövidebb időre Kolozsvárt fekvő bérházakra és bárhol fekvő földbirtokra.

Az ügyleteket a leggyorsabban és legelőnyösebben bonyolítja le s a kölcsönöket minden levonás vagy külön díj nélkül készpénzben fizeti ki.

lemi megvizsgálása az Egyesült-Államok ten-gerezkórházi tiszt orvosai által történjék, kiknek legalább két évi előző gyakorlatuk legyen.

17. szakasz. Kötelességévé tétetik minden hajótulajdonos, tiszt és ügynöknek, olyan külföldinek kikötését megakadályozni, ki ezen törvény értelmében kizárható.

18. szakasz. Minden külföldi, ki ezen törvény ellenére behozatik, ha csak lehetséges ugyanazon hajóval, a mellyel jött, ugyanazon országba visszaszállítandó. Ezen visszaszállítás költségeit, úgy a szárazföldön, mint a hajón, a hajó tulajdonosa viseli; az ez ellen vétők 300 dollár büntetést fizetnek minden egyes bevándorló után és ily hajó mindaddig, míg ez ki nincs fizetve, a kikötőből ki nem bocsátható.

19. szakasz. Ha az Egyesült-Államokban külföldi találatnak, ki ezen törvény ellenére idejött, idejötté után két évvel is visszaszállítandó.

20. szakasz. Ha a pénzügyminiszter tudomására jut, hogy egy külföldi az Egyesült-Államok területén ezen törvény ellenére találatott, az idejötté után három évvel is elzárható és visszaküldhető; az ezen hanyagságot felelős hajótulajdonosok pedig az előbbi szakaszok szerint megbüntetendők.

21. szakasz. Körülírja a bevándorlási főbiztos (Commissioner General of Immigration) hatáskörét, melynek egyik érdekes részlete az, hogy: külföld országokba is ideiglenes szolgáltra bevándorlás tisztviselőket kiküldhet.

22. és 23. szakasz. Bevándorlási biztosok, felügyelők és egyéb tisztviselőkről szól.

24. szakasz szerint, szükség esetén, oly külön vizsgáló bizottságok alakítandók, amilyenek célszerűnek mutatkoznak. Ezen bizottságok három tagból állanak, és azokat a bevándorlási főbiztos, a pénzügyminiszter hozzájárulásával, nevezi ki.

25. szakasz. Semmiféle, ezen törvény megsértésére vonatkozó per be nem fejezhető, azaz felnem függeszthető és abban megegyezés létre nem jöhet, az illetékes törvényszék beleegyezése nélkül.

27. szakasz. Semmiféle intézkedése ezen törvénynek nem alkalmazható akár büntügyi, akár magán perre, mely előbbi törvények alapján indított meg.

28. szakasz. Ezen törvény intézkedései alá eső akár magán, akár bűnperekre vonatkozólag az Egyesült-Államok járási és kerületi törvényszékei illetékesek.

29. szakasz. 1903. évi január hó elseje után, bármely bevándorlási hivatalban létező bank, szállítási ügynökség, étkező helyiségek és más egyéb kiváltságok megszűnnek és azokra engedélyek nyilvános pályázatok útján nyerhetők. Részegítő italok egyik bevándorlási állomáson sem árusíthatók.

30. szakasz. Ezen állomások bármelyikében bünténnyel vádolt bevándorlók, vagy mások, illetékes tisztviselők által tartóztatathatók.

31. szakasz. A bevándorlási főbiztos a Kanadából és Mexikóból eredő bevándorlásra külön bevándorlási szabályokat alkothat.

32. szakasz. Ezen törvényben Egyesült-Államok alatt az Egyesült-Államok összes vízei és földterületei, mely az ő joghatósága alá esik, értendők.

33. szakasz. Az Egyesült-Államok parlamenti épületében (Capitol) semmiféle részegítő ital nem árusítható.

34. szakasz. Megismétli a törvény azon rendelkezését, hogy a kizárt bevándorlók oda visszaszállítandók, a honnan jöttek.

35. szakasz. Felfüggeszti az összes idevonatkozó előbbi törvényeket, kivéve a kínaiak kizárására vonatkozókat.

36. szakasz. Ha egy külföldi az országban letelepedett és előző kijelentését, hogy amerikai állampolgár akar lenni, betérjesztette és azután felesége vagy kiskorú gyermekeiért küld és felesége vagy gyermekei ragályos betegségben szenvednek, amelybe a hajón estek, ilyenek visszatartandók mindaddig, míg teljesen ki nem gyógyultak és akkor az országba bocsáthatók.

37. és 38. szakasz. Erős intézkedéseket tartalmaznak az anarchisták, vagy hasonló államfelforgató irányokat vallók, kizárására.

Franciaország mezőgazdasági viszonyai.

(Böngészetek Károly R. könyvéből.)

I.

A fenti igen érdekes s tanulságos munkából érdemesnek tartottam az „Erdélyi Gazda” olvasó közönségével egyes részleteket megismertetni — vázlatosan.

Először is a növénytermelésre térek át, azután a kísérleti ügy és mintagazdaságokról kívánok egyet-mást közölni.

Ami a gabonaféléket illeti, ezek termelése Franciaországban is a fő jövedelmi forrást képezi. S azok között ott is, mint nálunk, a búza természetese játsza a főszerepet. A búzának több fajtát és számos változatát termelik. (A tavaszi búzát nagyobb mértékben, mint nálunk.) Itt csak némely fajtát említek fel. U. m. flandriai búza, nádas búza, Chiddam, Viktoria stb. (E két utóbbi nálunk is megterem).

A talajelőkészítés három őszi szántásból áll. Tavaszi búza alá is lehetőleg háromszor szántanak.

A vetőmag megválasztására általában nagy súlyt fektetnek, a legtöbb helyen még a kisebb gazdák is igen tiszta vetőmagot használnak, nagyobb gazdaságok közül pedig több a magot külön termeli s a magtenyésztésre nagy gondot fordít.

A sortávolság rendszerint 18—20 cm., újabban gazdag, termékeny talajon a 25—30 cm. sortávolságú vetést kezdik alkalmazni.

A hol a búzát sorba vetik, sok helyen a búzát kapálni is szokták a bokrosodás előmozdítása céljából.

A rozsdát illetőleg a piros kalászu búza-félék ellenállóbbaknak mutatkoznak, mint a fehérek.

A franciák a búzafélék következetes kiválasztásával, jó talajműveléssel és a műtrágyák kiterjedt alkalmazásával elérték a búzatermések jelentékeny növekedését.

A rozstermést szegény laza talajokon űzik. A közönséges őszi rozson kívül termelik a montagnei, a szászországi rozst és a Szt.-János rozst.

A zabtermelés Franciaországban a kalászosok között, a búza után a legfontosabb szerepet játsza.

A zabnak igen sok változatát ismerik. Ilyenek pl. a jelesebbek közül: a bric zab, a champagnei, normandiai, hopetown, szibériai, orosz fehér, oregon, skót s bánati.

A zab rendszerint őszi kalászos vagy

évelő takarmány (lucerna, lóhere) után következik, a mely utóbbi nagyon jó előveteménye. Ha kalászos után jő, akkor sok helyen féltrágyát adnak, vagy műtrágyát alkalmaznak alája. A talajelőkészítés nagyon eltérő, vetik egy szántásba, vagy ha jobban művelik alá a talajt, ősszel egyszer mélyen megsántják. A hol pedig legokoszerűbben járnak el, az előző termés lekerülte után a talajt meghántják, utánna mély szántást alkalmazva, tavasszal egyszer-kétszer megfogasolják, vagy ha szükséges, tavaszkor újból felsántják.

Hazai kísérletekkel is be van bizonyítva, hogy az őszi szántás, a többszöri szántás zab alá is — mindig kifizeti magát, mert a termés több métermázsával nagyobb lesz.

Vetéshez a jól kifejlődött érett magot használják, a melynek megtisztítására nagy gondot fordítanak. A zab között előforduló vadrepce irtását a rézgalic oldattal való perme-tezéssel eszközlik.

Az árpatermelés Franciaországban korántsem bir azzal a fontossággal, mint a búza vagy a zabtermelés.

Legjelesebb árpafélesége a *chevalier*, melyet 30—40 év óta természetnek s mely nálunk is meghonosodott s kitünő hirben áll, a legszebb sörárpát szolgáltatja. Azután ismeretes a *Hanna* árpa vagy morva, tót árpa. Termelik továbbá a *csupasz* árpát és legyező vagy *páva* árpát, mely igen igénytelen s sovány talajjal is beéri.

Az árpa ritkán következik kalászos, hanem rendszeren kapás után. A talajt már őszkor megsántják, tavaszkor grubberolják vagy boronálják. Az árpa alá a műtrágyát kiterjedten alkalmazzák s különösen az igényesebb sörárpák termelésénél nem mellőzik, leginkább a *foszforsav* és *nitrogén* trágya együttes alkalmazása bizonyult előnyösnek.

A tengeri (török búza) termelése nem játszik nagy szerepet.

A legelterjedtebb tengerifélék: a korán érő landes-i fehér magvú tengeri, a fehér King Philippe (ezt nálunk is jó sikerrel termelik), a Quarantini sárga szemű, a bőtermésű nagy sárga stb.

A tengeri a vetésforgóban, mint kapás-növény első helyre kerül s a kettős nyomásban az ugar helyét foglalja el. Utána búza vagy takarmány következik.

Bármiféle növény után következik a tengeri, rendszeren őszi mély szántás után tavaszkor 1-2-szer szántanak alá s váltakozva fogasolják s hengerezik földjét. A tengeri legtöbb esetben friss-trágyába kerül, a melyet az első tavaszi szántással fordítanak alá s hektáronként 250—300 q. istállótrágya mellett nagyon sok helyen alkalmaznak *szuperfoszfátot* is, a melyből hektáronként 200—300 kg.-ot szórnak el a vetés előtt.

A kölest csekély mértékben, de a *pohankát* oly kiterjedésben termelik, mint a tengerit. A hüvelyes növények közül legnagyobb területet foglal el a *lóbab* és a *disznóbab*.

A lóbab magját zúvva és darálva az állatoknak szokták adni — tudjuk *kitünő erőtakarmány* — de néhol lisztté őrölve 5—10% mennyiségben a kenyérliszthez is keverik.

A lóbabot ezenkívül zöld takarmánynak is használják, mely célra bükkönnyel és zabbal keverten vetik. A disznóbab emberi táplálékul szolgál.

A paszulyfélék száma igen nagy. Ezek között zölden való fogyasztásra kedvelik: a

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi **szuperfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi Irodája: BUDAPESTEN, IV. ker., Bécsi-utca 5. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérészköndések intézendők. Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

kanadait, mely igen bőtermő, a chinai, az algiri, ez igen zsenge hüvelyt szolgáltat s nagyon keresett.

(Vége következik.)

Réti János.

Törvényszéki ítélet lopás büntetben.

Tisztelem a törvényt, tisztelem és becsülöm a törvény végrehajtóit, tiszteletben tartom a bírói függetlenséget, senkit sérteni nem akarok, nem személyeskedem, csupán a saját véleményemet mondom el egy törvényszéki végtárgyalás megtörténte után. Ezeket előre bocsátva, leírom az alábbi esetet.

1902. év december havának a végén a gabonám forgatásával, rostálásával foglalkoztattam a cselédeimet, az egyik nap reggelén az éjjeli öröm azt jelenti nekem, hogy az elmúlt éjjel az egyik béresem rajta kapta a mint a csübről egy zsákban búzát lopott, a lopott búzát korán reggel a falusbíróval megkerestette az illetőnél és ott meg is találtak 110 kiló súlyú búzát, a melyről hamarosan kitűnt, hogy tőlem van lopva, egyfelől az összehasonlítás útján, másfelől a tettesnek bevallása folytán.

A falusbíró kikérdezte a tettest a tett elkövetése iránt, 1-2 nap múlva a csendőrök szintén oda vezették a tettest a helyszínére, ott kikérdezték és a kihallgatást írásba foglalták.

A tettes vallott pompásan, beösmerte azt, hogy ő a csübrben járt és onnan búzát lopott, de a reteszfőt az ajtófélből nem ő húzta ki, hanem azt más húzhatta ki, ő csak a más nyomán haladt — éppen az éjjeli ör nyomán ő szerinte — ő látta már azelőtt való napon reggel, a mikor frustukolni mentek, hogy a reteszfő mozog, sőt próbálta azt ki is húzni, és látván azt, hogy a reteszfő mily könnyen jár ki, azon határozatra jött, hogy búzát fog lopni.

Az új büntető eljárást nem ösmerem, de úgy hallom, hogy az elővizsgálatot a csendőrség teszi meg ilyen esetekben, a bíróság aztán ezen az alapon, meg a vádlott és sértett kihallgatása után: ítél.

Én megtettem a panaszomat írásban a törvényszékhez, a mint azonban vettem észre, a végtárgyaláson ez a panasz nem vétetett tekintetbe, csupán a csendőrök jelentése.

A csendőrök jelentésében azonban az a hiba történt, hogy ők helyett adtak a tettes azon bevallásának, hogy a tettes már járt nyomon haladt és éppen az éjjeli ör nyomán és tovább nem kutattak, a legkisebb tekintettel sem voltak arra, hogy az ajtófélfán, a mely legalább is 50-60 éves, kiszáradt, nagyon erős tölgyfa oszlop, a reteszfő körül nagyon is látszott a nagy erőszaknak, a nagymérvű feszítésnek a nyoma és éppen friss nyoma.

Ezt a körülményt tekinteten kívül hagyták, de az éjjeli öröm ellen sem indítottak vizsgálatot sőt jelentésükben őt egészen kihagyták.

A végtárgyaláson én mint sértett fél és a tettes jelentünk meg. A tettes beösmerte a lopást, de fenntartotta azt, hogy a reteszt nem ő rontotta el, kikérdezték engem is a részletek felől, de én semmit sem tudtam egyebet, mint a mit az éjjeli öröm elbeszélte volt, az éjjeli öröm pedig, a ki hivatta lett volna a lopás ténykörülményeit elbeszélni, igazolni, az nem volt jelen a tárgyaláson, nem is volt megidézve.

Igy aztán az éjjeli öröm nem lévén megidézve, nem kérdeztetett ki, hanem e helyett nagy meglepetésemre a törvényszék az ügyész

kívánságára engem esküre szólított fel. Hogy miért kellett nekem megesküdni és mit bizonyítsak én az esküvel akkor, a mikor én nem voltam jelen a tett elkövetésekor és a tettes beösmerte a tettet — azt valóban nem tudtam és vonakodtam is esküt tenni és csak akkor voltam hajlandó megesküdni, a mikor kijelentették azt, hogy az elmondottakat — a melyeket éjjeli öröm elbeszélése után tudtam és a tettes is elismerte — kell bizonyítanom eskü által.

Megtörténvén a tárgyalás — a bíróság visszavonult és meghozta az ítéletet, melyet kihirdetett az elnök, hogy tudniillik a tettest 8 hónapi szabadságvesztésre ítéli.

Én a káromat konstatálni nem tudván — több kártérítést nem kértem, mint ami megtértült a tett elkövetésekor megkapott 110 kiló búzának a visszaadásával.

Ez a száraz tény elbeszélése, a mely magában véve nem jelent semmi különöst, de ha hozzá adom a következő észleleteimet, nagyon szomorúnak látom a dolgot a gazdákra nézve.

Ugyanis tárgyalás rendjén az egyik ülő a tárgy megvilágítása tekintetéből kérdést intézett hozzám, az elnök kissé ingerülten odaszólt, hogy az a kérdés már tisztázva van, és ha ilyen kicsinyes dolgokkal annyi időt tölt el a bíróság, nem marad idő a többi tárgyakra.

Nem teszem fel a rossz indulatot az ezen megjegyzést tevő bíróban a gazdákkal szemben, de kénytelen vagyok kimondani, hogy vagy nem tudja a bíró úr a gazda állapotát méltányolni, vagy pedig tulságosan megvan terhelve a bíróság és így nem jut ideje a szerinte ilyen kicsinyes ügyekkel részletesen foglalkozni. Legyen ez, vagy az a feltevés igaz — mi gazdák isszuk meg annak a levét. Mai nap a sok mindenféle izmus terjedése folytán, a kivándorlás következtében a cselédtartás — Amerika meg más politikai tények miatt a gazdaság fenntartása, hogy mily nehézségekbe ütközik: azt itt leírni nem tartom szükségesnek, tudják azt gazdatársaim a maguk gyakorlatából nagyon jól, de azt mégis megkívánhatjuk, hogy a nehéz megélhetési körülményeink között azok a hatóságok, a melyek illetékesek, vegyenek minket védelmükbe és ott, ahol kell, alkalmazzák a törvényt a maga szigorja szerint.

Nem vagyok elfogult a magam esetében és talán a 8 hónapi szabadság vesztés büntetés elég is volna azon esetben, ha az illető most, ezen alkalommal követte volna el az első lopást, de nem így van a dolog, ez az ember egy falu rossza, verekedő, tolvaj ember, aki minden investigatio nélkül az ügyésznek egyszerű kérdésére bevallotta azt, hogy ezelőtt 9 évvel — tehát 10 éven belül, amely körülmény súlyosító és mérvadó a büntetés kiszabásánál — 2 évig volt elzárva lopásért, ezelőtt 11 évvel meg 8 hónapig verekedésért stb. A bíróság ezt nem veszi tekintetbe, hanem nagylelkűsködéssel vagy pedig mert *kicsinyes* a dolog — elítéli az illetőt 8 óra, holott az illető rendes szolgálatban lévő cseléd volt, zárt tört fel, zárt helyről lopott, ezen körülmények a lopást, tekintet nélkül az értékre, büntényenyé minősítik és tudomásom szerint 5 évi börtönbüntetéssel súlytandó az, de a jelen esetben súlyosító körülmény meg az is, hogy 10 éven belül az illető már volt büntetve szintén lopás büntetvéért. Az indokolásban az elnök hivatkozott az enyhítő törvénycikkre is még ráadásul!

Valóban nem tudom mit mondjak ezen eljárás után és nem tudom hova fog fejlődni a vagyoni biztonság?

Nagyon jól tudom én azt, hogy vannak esetek, a mikor a bíró kénytelen a törvény szigorát enyhíteni, a mikor el kell, hogy térjen a nagy szigorú parancsoló törvénycikkeltől vagyis a méltányosság szerint itélni, de kézzel fogható esetekben én szerintem ezt tenni nem szabad.

El kell még mondanom egy, ugyancsak ezen a tárgyaláson megtörtént körülményt; az idézésben ez van írva: „... mint sértett fél oly figyelmeztetéssel idéztetik meg, hogy amennyiben a főtárgyaláson meg nem jelenne, a bíróság azt fogja róla vélelmezni, hogy az esetleg elejtendő vádnak képviselőt nem hajlandó átvenni.”

Nos tisztelt gazdatársaim, a kik nem vagyunk perlekedő emberek és akik nem kísérjük figyelemmel a törvényhozás gőzerejű törvénygyártását, vajjon első olvasásra nem oda magyarázzuk-e az idézett megjegyzést, hogy kötelesek vagyunk mint sértett fél a főtárgyaláson megjelenni, mert esetleg elvesztjük az igazunkat? Én, legalább ezt a magyarázatot adtam az idézett soroknak és a tárgyalásra bementem, ott kikérdezték, meg is eskedtek de azt már nem kérdezték meg tőlem, hogy meg vagyok-e elégedve a kirótt büntetéssel és amikor a költségeim megtérítéséről szó volt, a bíróság azt a feleletet adta, hogy költség megfizetésről nincsen szó, mert *nem voltam köteles a főtárgyaláson megjelenni.*

Nem ösmerem az eljárást, meg is hajlom a független bíróság ítélete előtt, de laicus észszel csakugyan nem tudom felfogni, hogyan történhetik az, hogy az éjjeli örömet nem idézik meg, nem hallgatják ki, engem megidéznek, de nem vagyok köteles megjelenni, meg is esketnek olyan körülményre, amit csak az éjjeli örömtől tudok és a végén útiköltséget nem kapok!

Hagyjuk a többi, maradjunk csak annál, hogy ilyen esetben a sértett fél nem köteles megjelenni, ez nagyon szép respektálása az egyéni szabadságnak, de ha valaki csakugyan ilyen értelemben fogja fel az idézett sorokat nem jelenik meg a tárgyaláson és mint most a tanúját nem idézik meg, mi következik akkor?

A törvényszék előtt áll a tettes, a kit nem feszélyez sem a tanúnak, sem a sértett félnek a jelenléte, visszavonja az elővizsgálat alatt mondottakat, tagad mindent, követel úti költséget a sértett féltől, sőt talán becsület-sértésért be is pereli! Igaz, hogy az idézés fakultatíve beszél és az is igaz, hogy mindenkinek érdekében áll a maga álláspontját védeni, tehát meg kell jelennie a főtárgyaláson, de ha oda elmegy, legalább legyen tekintettel a bíróság reá és ne legyen ott csak pictus mosculus.

Hanem hát persze a törvény — törvény, azt meg kell tartani, további okoskodásnak helye nincsen, csakhogy amint mondották egykor az oláhok: *accrobata si compitata o omorit pé tătă*, félős, hogy mi magyarok is elmondhatjuk azt, hogy a törvények tulságos humanizmusokkal ölik meg a gazdát. A cseléd-törvényünk is nagyon humanus, a főszolgabíró-ságnak hatalma nagyon csekély. Volt esetem, a mikor a béresem minden szó nélkül egyszerűen félreállott a szolgálatból május végén, a mikor minden bokorban lehet tanyát kapni és amikor éppen ezért nem lehet helyettest fogadni. Panaszoltam, a szolgabíró elítélte 5 napi elzárásra, elzárva azonban csak éjjel volt, nappal dolgozott a kertben és a tarisznyájából evett a mennyit akart. Ez nem büntetés, ez szórakozás neki és ennek az árán elhagyhat engem amikor akar — aztán verjem én a fejemet a falhoz. Az ilyen eset mindennapi az életben.

Mózsa Attila.

SÁRGA KRISTÓF fehérnemű és vászonraktárában Kolozsvárt, Deák-Ferenc-u. (Belközép) 3. sz.

A legnagyobb választékban és a legjutányosabb árban kaphatók:

Férfi, női és gyermek fehérneműk és harisnyák.

Különlegességek: dus választék minden kivitelű divatos férfi és női ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kéze-lők- és finom zsebkendőkben.

Elvállal kiházasítási vagy magán szükségre kívánt mindenféle fehérneműk pontos elkészítését, kitűnő szabás és jó összeállításra legnagyobb figyelem fordítottatik.

Valódi kósmárki

Szőnyegek minden fajtában és minőségben, u. m.: szalonn-, fali-, futó-, ágyelibe-, és pamlagzőnyegek továbbá valódi Linoleum minden szélesség és nagyságban.

Hazai pokróczok, utazó- és gypju-takarók a legolcsóbbtól a legfinomabbig.

Amerikai önműködő ablak-függönyök (roletták) minden nagyságban kaphatók!

Valódi kósmárki lendamasztasztalmú 25% gyári áron alól kapható.

1008.

A mai viszonyok közt van-e helye az ugarrendszernek, vagy sem?

„Az ugar rendszeről“. Ezen cím alatt jelent meg egy cikk az „Erdélyi Gazda“ című lap hasábjain, mely behatóan foglalkozott az ugarrendszer hasznos sőt elkerülhetetlen voltáról. Több éven keresztül behatóan foglalkoztam azzal, hogy tényleg manapság az ugarrendszer nem jár-e kárral, vagy hogy mily arányban van a fekete ugar a trágyázott ugaral, mely utóbbit mesterséges takarmánnyal vetünk be. 6 éven keresztül folytatott kísérletezéseimet vagyok bátor a tisztelt gazdaközönség szives tudomására hozni, s egyúttal kérve mindenkit, hogy legyen szives hozzá szólni, helyes-e a nézetem, illetve az elért eredményt illetőleg vagy sem.

Szolnok-Dobokamegye északi részén túl nagy hegyekkel bíró nagyobb kiterjedésű birtokot kezeltem nyolc éven át, a birtokon legelő volt elegendő, melynek gyöngébb része juhakkal, a jobb minőségű része pedig szarvasmarhával volt legeltetve. Így ennél fogva én feleslegesnek gondoltam a fekete ugart, trágyám volt elég, úgy hogy 160 hold kiterjedésű ugart megtrágyáztattam, részben istálló trágyával, részben pedig a magasabb fekvésű helyeket juhok által kosarazva.

A trágyázás, kosoraztatást is ide értve, a tavaszi szántás beállta előtt lett végrehajtva. A magasabb fekvésű helyeket zabos bükkönyrel, az alant fekvőket részben cukorcirokkal, részben pedig tengerivel csalamádéval vetve, bevettetem, csalamádé volt 40 kat. hold, cirok volt 25 kat. hold, 95 k.-hold pedig zabos bükköny, úgy a csalamádét, valamint a cukorcirokokat fonnyasztott állapotban ettettem fel, a zabos bükköny szénának lett készítve, 95 kat. holdon volt 285 szekér bükköny, szénás szekere a 4 mm., ez 1140 métermázsát tett ki, métermázsáját a bükköny szénának 2 frtba számítottam, ez 2280 frt. A csalamádé és cukorcirok lett összevéve a 65 kat. holdon 325 szekérrel, egy szekeren volt 450 kgr., 1462 mm. 50 kgr., métermázsáját számítottam 60 krajcárba, mivel még nyers volt, többre nem vehettem, ez 877 frt. 50 kr. és így az összes nyers jövedelem volt 3157 frt. 50 kr.

A 3157 frt 50 kr. nyert jövedelemem szemben a kiadás volt, ide nem véve a trágya értékét, mert az a föld feljavítására szolgált úgyis, csak az ígás erőt, az elvetett magot, a vetést, szántást, kaszálást, gyűjtést és a behordást ideszámítva, összes kiadásom volt 2989 frt 25 kr., maradt tisztán 168 frt 25 kr. Ezen terület ősi búzával lett bevetve, háromszori szántásba szeptember hó utolsó hetében, termett kat.-holdanként 575 kgr. búza, úgy lemérve, a hogy a géptől jött, tehát összesen 920 mm., métermázsáját eladtam 6 frt 75 kron, így tehát a búza nyers jövedelme volt 6210 frt, ezzel szemben a termelési összes költség, háromszori szántás, boronálás, vetés, learatás, felhordás, elcsépelés és a vetőmag értéke kitett összesen 4710 frt, maradt tisztán 1500 frt., hozzávéve a mesterséges takarmány után nyert 168 frt 25 kr. tiszta hasznot, adott nekem a 160 kat. hold összesen 1668 frt 25 krajcárt, a kiadásukba az adó és a befektetett tőke 6% kamata is bent foglaltatik. És így adott egy kat. hold tisztán 10 frt 42 krajcárt. Lássuk most a fekete ugart, hogy mi volt itt az eredmény.

Második évben 185 hold fekete ugarom volt, trágyám nem lévén elegendő, mivel az összes istállótrágyát tengeri alá szánt területre hordattam és ennél fogva az ugarra trágya kihordva nem lett, de a magasabb fekvésű helyek rendszeresen juhokkal lettek kosaraztatva. Így tehát az összes ugar vetetlen maradt. Meg kell itt jegyeznem azt, hogy előző évben oly hosszas ősz volt, hogy december hó végéig bátran lehetett tavasziak alá szántani, s ennél fogva tavaszra csakis a trágyázott területek maradtak meg, minél fogva idejekorán eltudtam végezni a tavaszi munkálatokat és így az ugar első szántása május hó közepén belett fejezve.

A fekete ugart háromszor szántottam meg, egyik szántástól a másikig 8 heti idő közt hagytam, hogy a talaj jól érjen be, valamint a gyomok teljesen keljenek is ki. Az első szántás után ötödik hétre a fekete ugart mindig erősen megboronáltattam és pedig mindenkor kereszt irányban ezáltal azt értem el, hogy a gyomok gyorsabban fejlődtek és így, midőn a szántásra került a sor, minden gyom ki volt kelve úgy, hogy a vetőszántás alkalmával alig lehetett imitt-amott látni egy szálat gyomot.

Az első szántást 4 hüvelyk mélyen eszközöltem, a másodikat, a mély szántást 8 hüvelykre, a harmadikat (vetőszántást) szinte csak négy hüvelyk mélyen végeztem, a vetés kézzel történt itt is mivel túlóladal voltánál fogva vetőgépet ott nem járhatott. A vetés október hó első hetében lett eszközölve jó időjárás mellett. A buza gyönyörűen fejlődött úgy, hogy azon semmi kifogásolni való nem volt, úgy, hogy szerencsésen elérvén az aratást és a cséplést is, a termés nagyon szépen sikerült: adott kat. holdja 11 mm. 57 klgrot és így lett 185 kat. holdon 214045 kg. eladásra alkalmas búza, az akkori árak az előző évi búzaáraknál valamivel alacsonyabbak voltak, mert dacára a búza jó minőségének, csak 6 frt 60 krajcáron tudtam eladni, kaptam összesen, illetve a 185 k. hold terület nyersjövédelme volt 14126 frt 97 kr.

Kiadásom volt összesen, ideértve háromszori szántást, háromszori boronálást, vetést, vetőmag értékét, aratást, behordást, cséplést, a szemes gabona elszállítását, adót, befektetett tőke 6% kamatát, illetve a föld értéke után való számítás szerint jégkár ellen való biztosítást: 11128 frt 12 krajcárba, így tehát adott a fekete ugar — ide nem számítva a legeltetési hasznot — 2998 frt 85 kr. tiszta jövedelmet, azaz 16 frt 21 krt kat. holdanként, vagyis 5 frt 79 krajcárral többet, mint a bevetett, illetve zöld ugar. De azért korántse higgye el senki sem, hogy ezáltal talán elítélem, vagy elítélendő az, ki ugarnak szánt területet ott, ahol lehet és a viszonyok is megengedik, takarmányfélével veti be, sőt ellenkezőleg a helyi és éghajlati viszonyokhoz mi kell, hogy alkalmazkodjunk, mert azok nem alkalmazkodnak mihozánk. Itt nálunk Erdélyben ez igen kevés helyen vihető keresztül, hogy ugart, illetve fekete ugart ne hagyjunk, miért? Azért, mert marhaállományunkhoz képest kevés a legelőnk, meg a helyi viszonyok olyanok, hogy minden gazdaságban juhot kell tartani és az igen jól el él a fekete ugaron.

De mindennek dacára azért nem szabad elhanyagolnunk az ugar rendes megmunkáltatását azért, hogy azt hosszasan legeltes-

sük, mert a haszon, mely látszólagos, oly csekély azzal a veszteséggel szemben, mit az ugarnak rendetlen mívelése által szenvedünk. Idejében kell a fekete ugart megmívelni és az mindenkor tetemes haszonnal jár.

Van azonban egy növény, mely takarmánynak igen jó és fekete ugarba belevethető, természetesen nem muszáj az egész területet elvetni, mit ugarnak szántunk, hanem állatállományunkhoz és takarmányszükségletünkhöz mérten, ez pedig bitor here, ez azon hasznos és jövedelmező s mellette nem földzsaroló, hanem földjavító növények egyike, melyet sajnos nálunk vagy nem ösmernek, vagy ha ösmerik is, keveset törődnek vele és így nem karolják fel.

Már pedig, ha egyéb hasznot nem adna is, mint azt a becses trágyaanyagot, mit maga után hagy a földben (a nitrogent) úgy is megérdemli a termelést, de ad az ezen kívül bő és jó s mitöbb: hozza 1 2 héttel előbb mint lucerna-zöldtakarmányt. Hány gazdaság van, hol takarmány hiányában sanylik a marhája, rossz, elcsigázott, már pedig rossz marha rossz munka, rossz munka — rossz termés, rossz termés — kevés pénz, kevés pénz — nyomorúság és nem egyéb.

A bitorhere idejekorán lekerül a földről, mivel május első hetében vagy május közepén már lekasálható és így a talaj idejekorán még előkészíthető búza alá.

A bitorherét azon táblába vetjük, mely jövőre ugarnak marad, augusztus közepén vagy végén elvetendő tarlóba, de úgy, hogy adunk a földnek egy csekély tarlóbuktatást, ezt követi rá egy középmély, de jól elporhanyítható második szántás és ebbe bele vetjük a bitorherét. A bitorhere nemcsak takarmánynak jó, de igen kifizeti magát magnyerés céljából is természetesen, mert a talaj iránt nem válogató, szegényebb talajjal is megelégszik, csak fő az, hogy idején legyen vetve, maghozama kat. holdanként 4—6 mm., mmázsája 18—20 frtért eladható, szalmája jó, juhoknak téli takarmány. Kell vetőmag egy. k. holdra 12—14 kg.

Dióssy Imre.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

— **A korai gyümölcs hullás okai.** Innen is — onnan is gyakran hallunk panaszt, az iránt, hogy egyik másik gyümölcsfa termését idő előtt lehullatja. A panasszal egyidejűleg jön a kérdés is, hogy mitévő legyen a gazda ilyen esetben. Választ adni a kérdésre csakis akkor lehet, ha ismerjük a baj okát, mert ellenesetben bármily orvoslást használunk is, az sikertelen marad.

Alábbiakban foglalkozunk röviden a terméshullás okaival, megadván egyúttal az orvoslást is. Lehullhat a gyümölcs.

1. Azért mert férges; ez esetben a férges pusztítására kell figyelmünket fordítani a mi a rovarfogó csapdák felállításával, továbbá a lehulló férges gyümölcsök naponként való összegyűjtésével és megsemmisítésével érhető el. Igaz ugyan, hogy a férgeseket nem irthatjuk ki rövid egy-két év alatt, de másrészt az is tény, hogy tetemesen megkevesbithetjük.

2. Lehullhat a gyümölcs azért, mert a talaj kedvezőtlen összetételű, pl. nincs meg benne a kellő mérszámú tápanyag.

Oberurseli Mótorgyár Részvénytársaság, Oberursel

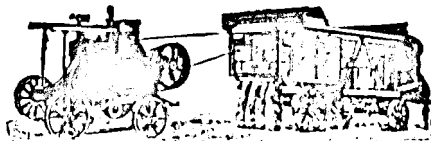
MAJNA-FRANKFURT MELLETT.

Iroda és mintaraktár: Bécs, VII., Lindengasse 7. 1077.

LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB HAJTÓERŐ

a „GNOM“ benzin-petrolin-motor-mozgony.

3000-nél több üzemben. — Könnyen kezelhető. Villanyos gyújtással. — Okl. gépész felesleges.

Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve.

Magyar levelezés.

Magyar levelezés.

Motor-Locomobile.

törmelék, vagy trágyagyepsz felszórása van hivatva segíteni.

3. Lehullhat a gyümölcs a talaj sovány-sága miatt. Ez esetben a higitott trágyalének alkalmazása ajánlatos; és pedig akkor, midőn a föld fagya kiengedett. Minden fának adunk 3—6 kanna fahamuval kevert higitott trágyalét, a szerint, hogy a fa idősebb-e, avagy fiatalabb. Egy 4—6 éves fának elegendő lesz 3—4 kanna, idősebbnek 5—6 kanna. Ezzel kapcsolatban ószszel tanácsos lesz még érett istállótrágyát is alkalmazni, vagy ennek hiányában komposztot műtrágyával kapcsolatban.

4. Óka lehet a termés lehullásának a talaj szárazsága is, a mely bajon természetesen csak öntözés segíthet.

Megjegyezzük végül, hogy az, ki a gyümölcsfa koronáját kellően ritkítja, a törzsön és ágakon képződött kérget és mohokat tisztogatja, a fa alját gondosan porhanyitgatja, aligha fog panaszkodni a miatt, hogy hull a gyümölcse. K. B.

+ Mily burgonya alkalmas a főzésre?

Hogy konyhai célokra mily burgonyát használjunk, arra nézve nem elég tudnunk a kitértőbb fajú burgonyák eredetét; mert igen gyakran megesik, hogy a legkitértőbb faj sem sikerül úgy, amint az kívánatos volna. Az okok vagy a talajra, vagy a fejlődés közben való kedvezőtlen időjárásra és fagyos vermekre vezethetők vissza. Az ilyen sikerületlen vagy romlott burgonyát megjavítani nem lehet, hanem legjobb azt felétni, mielőtt további romlásnak indulna. A főzésre nem alkalmas burgonyát felismerhetjük, ha szétvágjuk és a két vágott felület egymáshoz dörzsöljük, ha a burgonya jó, akkor a dörzsölés után a két felület eléggé tapad s a szeleken fehér hab mutatkozik. Víznek, még nyomás alatt sem szabad belőle kiszivárogni, mert különben vizenyős a burgonya s a főzés alkalmával is vizenyős marad és kellemetlen ízű. A húsnak színezete fehér avagy sárgás legyen. Az egészen sárgáról némelyek azt állítják, hogy nem jól fő, ez azonban nem áll, mert ha a sárga burgonya nem vizenyős és megfelelő fajú, akkor bizonyos celokra felhasználva, bizony túlzás a lisztes fehér burgonyán, a mely a főzésnél mindjárt meglesztesedik és széthull. A legtöbb az, hogy a vágott felület dörzsölésekor habozzék, akkor mindegy, akár fehér a burgonya, akár sárga, azért biztosak lehetünk felőle, hogy jó.

+ **Miről lehet megismerni, hogy régi-e avagy friss a tojás.** A frissen tojt tojás, ha a világosság felé tartjuk, a közepén a legáttetszőbb, a régiebbek pedig a végeik felé. Minél régiebbek, annál erősebben elvált kisebb nagyobb sötét pontot lehet bennük észrevenni, melyeknek száma a tojás korával szaporodik. Romlott tojások teljesen átlátszatlanok. Ha a tojások hosszabb időn át érintetlenül fekszenek, akkor sárgájuk egészen egy oldalra ülepedik le és pedig annyira, hogy csak egy igen keskeny fehérnyeréteg választja el azt a kemény kéregtől, úgy, hogy feltörésük alkalmával, he éppen ezen a ponton törjük fel, nagyon könnyen megtörténhetik, hogy a fehérnye és sárgája a tojásnak, a gazdasszony nagy bosszúságára összevegyül. Ha pedig keményre főzzük az ily tojást s például töltött tojásnak akarnók felhasználni, nem lehet, mert a vékony fehérnyeréteg a töltésnél azonnal átszakad. Ilyenek rendszerint a mézben eltett tojások s azért nem jók; ha csak nem olyan edényben voltak eltéve, amelyet időnkint egyik oldaláról a másikra lehet forgatni, mert forgatás által a tojás sárgáját bármily hosszú időn át is meg lehet a közepén tartani. Azért mézben mindig úgy tegyük el, hogy kocka alakú keményfa ládat használjunk hozzá, amely jól záródik s egyik számozott lapjáról a másikra fordítható. A piacon vásárolt, mézben eltett tojás azonnal felismerhető, ha kissé sötétszínű ruhánkhoz dörzsöljük, mert ilyenkor fehérre festi azt. K. O.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Kis hirdetések című rovatunkra felhívjuk olvasóink figyelmét. Egy koronáért, mely előre beküldendő, mindenki hirdethet s az utalvány szelvényre a hirdetés szövege is felírható. A hirdetési megrendelés minden száma legkésőbb csütörtökön délg a kiadóhivatalhoz juttatandó.

— **Kinevezés.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Fridrik Géza* m. kir. jószágfelügyelőt Fogaras vármegye közigazgatási bizottságába közgazdasági előadónak nevezte ki.

— **Pályázati hirdetmény.** A kolozsvári m. kir. gazdasági tanintézet igazgatósága az 1903—1904. tanévben betöltendő *állami alapítványi ösztöndíjas* (ingyenes) helyre ezenel pályázatot hirdet. Ezek a helyek a tanintézetbe belépő I-ső éves hallgatóknak vannak elsősorban fentartva és azokat az alapítvány értelmében kizárólag csak az erdélyrészi megyékben (a tulajdonképpeni erdélyi megyékben és a volt „kapcsolt részeken”, azaz a volt Kraszna-, Közép-Szolnok- és Zaránd-megyékben és Kővárvidéken) született, iskolai tanulmányaikat jó sikerrel végzett, vagyontalan ifjak nyerhetik el. Az ösztöndíj áll: teljes élelmi ellátásból és lakásból, a tanintézeti konviktusban fűtéssel és világítással, ágy-nemükkel és ezek mosatásával és betegség esetén ingyenes gyógykezelésből. A bélyegmentes folyamodványhoz melléklendő: 1. Iskolai bizonyítvány legalább 6 gymnasiumi, reáliskolai, vagy polgári iskolai osztályról, vagy a kereskedelmi iskola (akadémia) vég-bizonyítványa. A kik több osztályt végeztek, vagy érettségi vizsgát tettek, előnyben részesülnek. A polgári iskolai bizonyítvány csak abban az esetben vétetik tekintetbe, ha valamennyi tantárgyból legalább „jó” osztályzatú. 2. Keresztelő levél a születési hely s betöltött 16 éves kor igazolására. 3. Szegénységi bizonyítvány (melyet a főszolgabíró, illetőleg városban a rendőrkapitány kell láttamozzon.) 4. Orvosi bizonyítvány az egészséges, ép testalkat és a himlő ellen való védőtűzés igazolására. 5. Szülői vagy gyámi nyilatkozat arról, hogy a folyamodó részére a szükséges és az első félévben körülbelül 90 koronára menő összes díjakat lefizetik és a folyamodó egyéb szükségleteiről (taneszközökről, ruházatról, szükség esetén tűzoltó zubbonyról) kellőleg gondoskodnak. A folyamodványban felsorolandók még: a folyamodó illetőségi helye, szüleinek állása, tartózkodási helye, testvéreinek száma és kora, továbbá, hogy árva-e vagy nem. A folyamodványokat a földmivelésügyi m. kir. Miniszter Úr Ó Nagyméltóságához címelve f. év július hó 15-éig a m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságához — *Kolozsvár* — kell benyújtani. A tanintézetbe felveendő hallgatók beiratkozási ideje október 1—8-ig tart. A tanintézeti „Értesítő” megküldi az igazgatóság. Kolozsvár, 1903. május hó 30-án. Dr. Szentkirályi Ákos, igazgató.

— **Helyreigazítás.** *Monostori* Károlynak a lapunk múlt számában megjelent „Adatok a gümőkór elleni védekezéshez” című cikkében a 8-ik pontban (294. oldal) *lázadozó* szó helyett tévedésből *lábbadozó* lett szedve.

— **A szolnok-dobokai gazdasági egyesület,** a gyümölcsstermelés föllendítése érdekében három ezüstérmét és pénzjutalmakat oszt ki azoknak a gazdáknak, a kik legalább 50—200 fából termő gyümölcsöst létesítettek. A jutalmakat őszi közgyűlésen fogja az érdekes kigazdák kiosztani. A gyümölcsstermelés föllendítésére az egyesület faiskolát létesített ingyen, vagy kedvezményes áron ad alkalmas nemes fákat a megyebeli gazdák közönségnek.

— **A magyar szőlősgazdák országos egyesülete** május 27-én szerdán délelőtt 10 órakor a Köztelek dísztermében tartotta első rendes közgyűlését. Ülés után ebéd volt, ezután pedig kirándultak Budafokra, a pince-mesteri tanfolyam megszemlélésére.

— **Mezőgazdasági tanfolyam néptanítók számára.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter a gazdasági ismétlőiskolák vezetésére hivat-

néptanítók gazdasági kiképzése céljából folyó évi július hó 15-étől augusztus hó 10-éig az 1. adai, 2. algyógyi, 3. csákvári, 4. békéscsabai, 5. hódmezővásárhelyi, 6. jászberényi, 7. karcagi, 8. kecskeméti, 9. lugosi, 10. szerb-nagyszentmiklósi, 11. rimaszombati, 12. szabadkai, 13. szentimrei, 14. pápai földmivelésiskolákra 20—20, összesen 280 néptanító számára négyhetes gazdasági tanfolyamokat rendez. A négyhetes tanfolyam tartalmára minden felvett néptanító 100 (egyszáz korona) általánban részesül, melyből útiköltség, ellátás, szóval minden költség fedezendő. Tanfolyamokra tényleg alkalmazásban lévő oly néptanítók vétetnek fel, kik mezőgazdasági tanfolyamon még részt nem vettek. A tanfolyamokra való felvételre a tanítók csakis az illetékes vármegyei tanfelügyelőségük útján folyó évi június hó 10-ig jelentkezhetnek.

— **A sertésvész ellen.** Az utóbbi időben sok panasz merült fel, hogy a sertésvész megakadályozása dolgában kibocsátott óvintézkedéseket a sertésvásárok és sertésszállítások alkalmával a hatóságok nem veszik figyelembe s így történhetik, hogy a legszigorúbb óvintézkedések dacára a sertésvész terjed. — Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter most szigorú rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, hogy a sertésvész ellen kibocsátott rendeleteknek szerezzenek érvényt s ha visszaélésekről van tudomásuk, azokat szigorúan torolják meg.

— **Gyümölcsbevitel a Németbirodalomba.** A Németbirodalomba évenként tudvalevőleg igen jelentékeny gyümölcsszállítmányok küldetnek és a szükséglet fedezésével első sorban a monarchia és Svájc szerepelnek beviteli államok gyanánt. Hazánk már is jelentékeny részt vesz a bevételben, minél csak arra figyelemztetjük a kivitellel foglalkozó termelőinket és egyéb érdekelt köreinket, hogy a kisebb küldeményeknél a szállítási költség is alig térül meg, míg a helyesen osztályozott nagyobb küldemények meglehetősen jó árakon kelnek el a német piacokon.

— **A kisbirtokosok hitelügyének javítása.** A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete a pénzügyminiszter hozzájárulásával április óta fontos reformokat létesített a kisbirtokosok érdekében. Nevezetesen a jelzálogkölcsönök legkisebb összegét 600 K.-ról 300 K.-ra szállította le, aminek természetes következménye az, hogy a jövőben oly kisbirtokos is, akinek egész ingatlana 600—700 K. értékű, már jelzálog kölcsönhöz juthat és a netán meglevő felmondható, drága kölcsönét nyugodtabb jelzálog kölcsönre konvertálhatja, első betáblázás mellett. Az intézet továbbá az eddig $4\frac{1}{2}\%$ -os záloglevelek mellett 4% -os záloglevelekben is fog kölcsönt adni. A kamatokat pedig ezután nem előre vonják le, hanem utólagos félévi részletekben, vagyis a kölcsönvevő kamatlevonás nélkül megkapja a kölcsönvevő összeget és csak félév múlva fizeti az első félévi kamatot. Ha mindezekhez hozzáteszük, hogy a kölcsönügyletek lebonyolításának megkönnyítése végett az ország több fontos pontján képviselőket és bizalmi férfiakat alkalmaz és nagy birtokok parcellázása által is segíteni törekszik a kisbirtokoson, dicséretet és elismerést érdemel a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete, valamint a kormány, amely ez újítások létesítését lehetővé tette.

— **Gyapjú.** A londoni aukció a lefolyt héten bezárult. Az árak mindvégig emelkedőben voltak, a finom már igen drága minőségek csekélyebb, a dűrvább előbb elhanyagolt fajták nagyobb arányban. Minthogy csaknem kizárólag gyárosok vásároltak, nem lehet ráfogni, hogy mesterséges árhajtás történt volna. Az áremelkedést tehát a tényleges szükséglet, vagyis anyaghiány okozta. A külföldi nagy gyárak nem bírják titkolni kényes helyzetüket és hogy már alig bírják bevárni, hogy az európai nyírás termék piacra kerüljön. Nálunk a raktárak teljesen kiürültek és az új készletek csak igen lassan gyűlnek, részint mert az időjárás nem kedvez a nyírás munkála-

toknak és részint, mert igen sok gyapjú mely rendszerint itt kerül piacra, ezáltal a vidéken összevásároltatik és közvetlenül a külföldre veszi útját. A vidéken fizetett árak bár jóval magasabbak a tavalyiaknál, de még mindig sokkal alacsonyabbak, mint a külföldi paritás, mely azonban csak a juliusi aukció alkalmával fog kifejezésre jutni.

— **Az iszákosság ellen.** Szombathelyen egy humánus társaság intő táblákat terjeszt a következő tartalommal:

Ne igyál pálinkát, bort, sört sem munka előtt, sem munka közben, mert *nem igaz, hogy a szesz ital erőt ad, nem igaz, hogy a szesz ital meleget ad.*

A szesz ital csak gyengíti erődöt, lan- kasztja kenyérkereső tagjaidat. Nem az ital, csak az étel ad erőt és tartós meleget. Ha nagyon átfáztál, igyál meleg theát, levest, kávé-t. Aki nagy hidegben pálinkát iszik, gyorsan elfárad és könnyen megfagy.

Ne igyál sem munka előtt, sem munka- közben szesz ital, mert könnyen ér baleset a gépek között.

Ha nem is ittál sokat és csak egy pil- lanatra káprázik szemed vagy reszket kezed a szesz italától — egy pillanat is elég, hogy nyomorékká válj a gyorsan forgó gépek között.

Ne törd meg a műhelyben azokat, kik munka előtt vagy munka közben isznak.

Sok derék, józan munkás azért vesztette életét, azért vált koldussá, mert munkástár- sának szeme káprázott, keze reszketett a sze- szes italtól.

Kerüld egyáltalán a szesz italokat!

Sokan indultak már este a korcsmába, vagy a pálinkamérésbe egy pohár italra és keserves reggelre ébredtek a fogházban vagy a kórházban. Mert az első pohár után rend- szerint a második, a harmadik és a többi kö- vetkezik és a legjobb akarat füstbe megy a szesz ital bódító hatása alatt. A szesz meg- rontja egészségedet, eltompítja elmédet, meg- gyengíti akaratodat, elnémitja lelkiismeretedet, züllésbe kerget téged és szegény családodat. A részeges ember gyermekei buták, satnyák, munkakerülők és gonoszak.

Munkások! Alattomos, gonosz ellenségtek az alkohol. Kerüljétek — és megmarad egész- ségtek, pénzetek, becsületetek.

A ki ily táblákat akar beszerezni, for- duljon dr. Feldmann Bódog orvos úrhoz Szom- bathelyen. A tervezők melegen ajánlják e táb- lákat a gyárak, betegsegélyző pénztárak és oly helyiségek számára, ahol a munkások nagyobb számban előfordulnak. Egy ilyen tábla ára 1 korona.

— **Tojáskereskedők egylete.** A tojáske- reskedelem Magyarországon mindinkább na- gyobb jelentőségű lesz és ma már a tojás egyik legfontosabb kiviteli cikkünk. A tojás- kereskedők most azon buzgólkodnak, hogy érdekeik előmozdítása céljából tömörüljenek és egyletet alkossanak. Ez a mozgalom ered- ményesnek is ígérkezik, mert a tojáskereske- dők e hó 29-én Budapesten egybegyültek és az új egylet alakuló közgyűlését is megtar- tották.

— **Bessemer festék (védjegy üllő) — tartós vasmáz.** Gazda- sági üzemekben évek óta használják oly vastárgyak befestésére, a melyeket az elrozsdosodástól megóvni óhajtják, a Bessemer-festéket (védjegy üllő), mely az ólompirt valamint az olejfestékmázolatot min- den tekintetben fölmúlja. A Bessemer-festék ezen jó hírneve azáltal nyer igazolást, hogy nagy ellentétlőképe mellett légköri és vegyi behatással szemben, jelentékeny ruganyossággal és fedőképességgel bír, és hogy miniumalpozás a Bessemer-festék alkalmazásánál mindig megakadályozható. Vasszerkezetek, vasutóok, gerendák, oszlopok, rácsok, mezőgazdasági gépek, nem kevésbé azonban valamennyi a szabadon levő tárgyak részére Bessemer-festékünk (védjegy üllő) mint legtar- tósabb mázolat ajánlható. Azt hisszük, hogy ezen Lutz Ede és Társa pozsonyi festégyárosok által gyártott festék, uradalmak, gazdaságok földbirtokosok körében teljes érdeklődésre fog találni. (1036. III.)

A legzölésesebb fényképek és nagyítások készülnek **Ferenc és Társa** műtermében **Kolozsvár, Wesselényi-Miklós-u. 15. sz. alatt** — **Jutányos árak, pontos kiszolgálás.** — 1103.

NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLOSVÁRTT
Deák Ferenc-utca (ezelőtt: Belközép-utca) 37. sz. alatt (Korbuly-ház) olcsó jelzálog és váltókölcsonőket nyújt és **BETÉTRE 5 SZÁZÁLEK KAMATOT AD.**

(1004.)

Piaci és vásári ártudósítások.

(A beküldött különtudósítások nyomán összeállította: az Erdélyi Kereskedelmi Társaság.)

Budapesti vágómarhavásár, junius hó 4.
Felhajtás: Vágómarhák: Magyar ökor 1423 drb, magyar tehén 459 drb, növendékmarha 67 drb, szerbiai ökor 568 drb, szerbiai tehén 27 drb, bi- vally 55 dr, bika 155 drb, összesen 2749 drb. Gazdasági marhák: Igás és hizalni való ökor 29 darab, fejős tehén 209 drb, igás bivaly — drb. Eladási árak ezen tudósítás zártáig, vágómarhákért: Magyar hizott ökor, legjobb minőségű 66 K.-tól 70 K.-ig, kivételesen 72 K. métermázsánként, kö- zép minőség 58 K.-tól 64 K.-ig, silányabb minő- ség 50 K.-tól 56 K.-ig, magyar legelő marha jobb minőség 54 K.-tól 62 K.-ig, silányabb minőségű 48 K.-tól 52 K.-ig, tarka hizott ökor. legjobb mi- nőségű 66 K.-tól 70 koronáig, kivételesen 64 K., középminőség 58 koronától 64 K.-ig, silányabb mi- nőség 50 K.-tól 56 K.-ig, szerb ökor, legjobb mi- nőségű 56 K.-tól 69 K.-ig, kivételesen 71 K., si- lányabb minőségű 48 K.-tól 54 K.-ig, bika jobb minőségű 60 K.-tól 70 K.-ig, kivételesen 72 K., silányabb minőség 50 K.-tól 58 K.-ig, bivaly 40 K.-tól 48 K.-ig, kivételesen 53 K.-ig, magyar te- hén 44 K.-tól 60 K.-ig, tarka tehén 46 K.-tól 68 K.-ig, kivételesen 75 K., Igás ökor első rendű 830 K.-ig, Fejős tehén: keresztezett színes 200 K.-tól 260 K.-ig, bonyhádi faj 250 K.-tól 340 K.-ig élő sulyban, métermázsánként.

Kolozsvár, (junius 4.) Gabonádrak: buza I. r. q. 15'60 k., II. r. q. 14 k. 40 f., rozs I. r. q. 12 k., II. r. q. 11 k. 60 f., tengeri I. r. q. 13 k. 60 f., II. r. q. 13 k. — f., zab I. r. q. 10 k. — f., II. r. q. 9 k. — f. **Hüvelyesek főzélékek stb:** rizs kg. 34 f., gyöngykása kg. 36 f., borsó kg. 38 f., lencse kg. 46 f., paszuly kg. 20 f., köles kg. 30 f., burgonya hl. 9 k. 30 filér, bors kg. 2 k., hagyma kg. 22 f., foghagyma kg. 32 f. **Takar- mány és alom:** széna I. r. q. 13 k. 60 f., II. r. q. 11 k. 80 f., zsupszalma q. 9 k. 20 f.

AZ
„ADRIAI”
BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT
alapított 1838-ik évben.

Vagyonbiztonsági tőkéje 116 millió korona.

A magyarországi igazgatóság intézője:
Br. PODMANICZKY FRIGYES.

E társulat, mely 65 éves fennállása óta 470 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek mellett; **tűz- és robbanási-, valamint jégokozta károk ellen, továbbá az emberek életére, halál és elérési, valamint kiházásitási esetekre.**

Erdélyrészi vezérképviselőség
Kolozsvárt:

Szekula Ákos
vezérfelügyelő. (1003.)

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánljuk
CZINK JÓZSEF műruhafestő
és vegyszeti tisztító intézetét Kolozsvárt,

Wesselényi Miklós-utca 25. szám alatt
1114. Műhely: Dézma-u. 5. sz.
Fiókházat: Bánffy-Hunyadon.

Festésre és tisztításra elvállal mindennemű
foltosodott vagy színehagyott
női-, férfi- és gyermek-ruhákat,
szőnyegeket, bútortárgyakat, függönyöket, kesztyűket és bármilyen
díszszel ellátott tárgyakat, melyek egészben lesznek festve és tisztítva
felelősség és a legolcsóbb árak mellett. Sürgős esetben a ruhák 24 óra
alatt készülnek. — Postai megbízásokat gyorsan és pontosan eszölörül.

Egy levelező lapon kérjen mutatványzámot a

„Baromfitenyésztés”

című képes hetilapból.

E szakfolyóirat feloleli a gazdasági és sportbaromfi-, éneklő és diszmadár-, galamb- és házinyúl-tenyésztési kérdéseket.

A baromfitenyésztés minden ágáról közölt nagy- számú cikkei mindig a legjelesebb tenyésztők írják.

A lap hetenként 16 oldal terjedelemmel jelenik meg s az ország minden részében el van terjedve.

Szerkeszti. Hreblayné Dedinszky Adél.

1149. Előfizetési ára: egész évre 8 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Csömöri-út 5.

A „SZT. ANNA” Malátakészítmények és italok

a legjobbak.

1129

Szt. Anna Malátacakes

minden egyéb liszt hozzáadása nélkül 78—80% maláta kivonatot tartalmazó ma- látából készül. A legjobb és legizletesebb

● **tea- és tápsütemény** ●
felnöttek és gyermekeknek, egészségesek és betegeknek. 1 nagy doboz 2 korona, 1 kis doboz 50 fillér. — — — —

Szt. Anna Maláta-Likör

a legjobb és legegészségesebb üdítő ital. kellemes ízű és zamatu, tiszta, festetlen ital. **A likörök királya.** 1 palack 2.30 kor.

Szt. Anna Malátakeserű

kitünő ízű és hatású, kiváló gyomor- erősítő, étkezés előtt 1—2 pohárral az étvágyat gerjeszti és az emésztést elő- segíti. 1 palack 2.30 korona. — — —

A Szt. Anna malátakészítményeket elsőrangu orvosi tekintélyek ajánlják.

Kizárólagosan gyártja:

a Szt. Anna Malátakészítmény Vállalat Kis-Velenczén.

A
Magyar Jelzálog-Hitelbank
Képviselősege Kolozsvártt
(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona.

4%-os és 4½%-os
Záloglevélkölcsonőket
nyújt és pedig 4%-os kölcsönt földbirtokra: **50 évi törlesztéssel 4-95 százalék,** nagyobb városokban fekvő házakra 42½ évi törlesz- téssel 5-25 százaléknyi évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítási árfolyam mellett 4½%-os záloglevélkölcsonőket földbirtokra 50 évi törlesz- téssel 5-35 százalék és nagyobb városokban fekvő házakra 42½ évi törlesztéssel 5-65% évi részlet- fizetés mellett.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok érté- kére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve **az Erdélyi Gazdasági Egylet** bizalmi férfai adnak véleményét. (1001.)

A bank képviselősegenél kaphatók 4% és 4½%-os záloglevelek, 8%-os és 4%-os nyereséymkölcsonőket

A LAPPELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

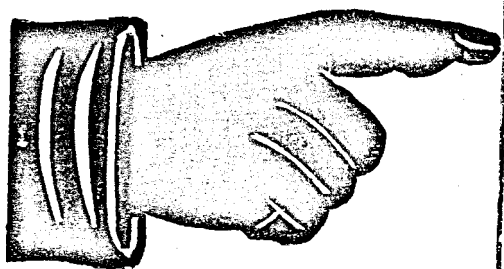
Társzerkesztő:

JAKAB LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA

Vizák János

ajánlja

**„ismétlő-
szalmarázó“-ját**

mélyen leszállított ára-
kon. Nagy uradalmak-
tól nyert bizonyítványok
igazolják, hogy bármely
cséplőgépnél alkalmazva

— árpa, zab, búkkönyélnél naponta 3—4 métermázsza; búzából, rozsból 50—100 klg. takarítható meg.

Ezen szerkezet minden géphez méret után készülhet és így rak-
táron nem tartható, kérem az esetleges megrendeléseket mentől előbb
megtenni.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1119.

C z i m:

VIZÁK JÁNOS

VII., ROTTENBILLER-UTCA 26. SZ. AJTÓ 1., BUDAPESTEN.

Nagy János

kőfaragó üzlete

Kolozsvárt, temető balsarok.

Márvány, granit, syenit stb.

sirkőgyár.

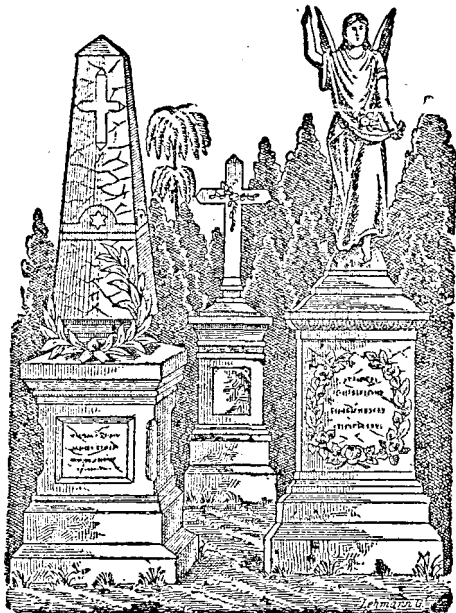
300 darab sirkő minden időben
raktáron. Butor-márvány és
granit-asztallapok. A nagy
készlet miatt mindenben le-
szállított árak!

„Saját márvány- és közönsé-
ges mészkő-bányák.“

Elvállal mindenféle kőfaragó mun-
kákat és durva kövek szállítását is.

Legolcsóbb árak! 1143

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Bessemer-Festék

(védjegy üllő) uradalmak, gazdaságok, földbirtokosok,
szeszgyárak stb. részére kitűnő szolgálatokat tesz.

**Legtartósabb mázolat rozsa ellen, mindennemű
vasszerkezetek, vas- és hullámbádogtetők, tartók, istálló-vas-
gerendák, kerítések, vaskapuk, vasablakok, gépek, lokomobilok
stb. részére.**

Mint famázolat is kitűnő konzerváló szer. Jobb, ellentállóbb
és olcsóbb, mint minium és olajfesték.

1036. III.

Ajánlattal és prospektussal szívesen szolgálnak az egyedüli
gyárosok:

Festékgyárak:

Lutz Ede és Társa, Pozsony.

HERMANN E.

Varrógép és kerékpár nagy raktára

Kolozsvár, Egyetem-utca 6.

Ujjonnan berendezett mechanikai műhelyemben minden
mechanikai javítások olcsón, gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

VARRÓGÉPEK!

Egy valódi családi Singer varrógép himzőkészülékkel
ellátva 30—50 frtig. Egy karikahajós 65—80 frtig.
Egy Central Bobbin 86—90 frtig. Eredeti Hove C.
Wheler & Wilson D. 12, Manufacturing & C. New-
York, Balkara Cylinder stb. A varrógépek kedvezmé-
nye: Heti vagy havi részletfizetésre is vásárolhatók.

Gépeimért 10 évig felelek.

Egy új kerékpár angol villával 70—90
frtig. Kerékpár köpeny 4—6 frtig. Kerékpár
tömlő gumi 2 frt 30 krtól 3 frtig. Kerékpár
csengő 35 krtól 1 frt. 50 krig. Kerékpár acetilen
lámpa 2 frt. 50 krtól 5 frtig stb

Csakis készpénzért. 1109

Bajori.
angol tőr-szabó műtermében
KOLOZSVÁRT,
Wesselényi Miklós-u. és Mátyás király-
tér sarok, Hintz-ház, bejáratát Wesse-
lényi-u. felől — a legujabb minták
szerint és legjobb szövetelekből r. ni-
kivül jutányosan vállalatunk utca-
és díszöltönyök, valamint
sport, vadász és
gazdasági ruhák!
1120

HIRMANN FERENCZ rézárugyár

Budapest, VII., Csányi-utca 9.

Készít kifogástalan szerkezetű toló és kőforgó bor-
szivattyukat, bor és sörcsapokat, szabadalmazott
pontosan adagoló szénkéneg fecskendőket, mindenféle
szerkezetű permetező alkatrészt, légnymású sör-
kímérő készüléket és sörszivattyút, hordózáratokat,
valamint a pincegazdászathoz szükséges összes
rézalkatrészeket, ugyisint mindenféle öntvényeket stb.

Alapítva 1880. 1118.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Taufer Dezső

Vaskereskedése Kolozsvárt,

Takarékpénztár épület Mátyás király-
tér 8. New-York szálloda átellenében.

Távbeszélő 181. 1108

Nagy raktárt tartok mindennemű
épület- és butor vasalásból, szerszá-
mokból, konyhafelszerelések, gazda-
sági eszközök, rudvasak, mindenne-
mű lemezek, sodrony és kovácsolt
szegek, gépszijjak, mindennemű tömi-
tések, fedélpapíros, fonott menyezet-
nád. Gyors és pontos kiszolgálás.

— — — Előnyös árak! — — —

Restitutions
Kwizda féle
Restitutions fluid
Fluid.

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.
1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállók-
ban, a kalonáság és magánosok nagyobb istállóiban
használatban van nagyobb munkánál elő- és utóerősíté-
sül, lezámoknál, inak merevségénél stb., az idomi-
tásnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a
lentl védjeggyel valódi. Kapható Ausztr. — Ma-
gyarország valamennyi gyógyszerüzében és
gyógyhűtőkereske-
désében. Forrástár: Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész,
Kornoburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi
és bolgár fejedelmi udvari szállítás.

1014. II

„Kristály“

gőzmosó intézet Kolozsvárt,

a vasuti indóház átellenében.

Telefon szám 500.

A mai kor legujabb gépeivel felszerelve,
gőz- és villanyerőre berendezve, mos, vasal
női és férfi főhőrneműeket gyorsan, a legszebb
kivitelben, mintha csak új volna.

É r t e s í t é s.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy
asztalos műhelyemet a Sörház-u. városi épületből

Malom-utca 10-ik szám alá

(Benigni-ház) helyeztem át és azt tetemesen megna-
gyobbítottam. Elvállalok mindenféle butorok készítését
a legegyszerűbbtől a legszebb kivitelig. Üzleti portálok

Vidéki megbízások legpontosabban esz-
közöltetnek.

Felvételi helyek: Kolozsvárt Laskai Fe-
rencz és fia, Kossuth L.-u 7.

Vidéken: Maros-Vásárhelyt Volster Kál-
mán, Gyulafehérvárt Weisz Dezső és társa
utóda, Deesen Papp Jenő, Ludason Altmán
Jakab, Zilahon Gerő Antal és Társa, Beszter-
czen Tabovics Sámuel, Déván Szöcs József
kereskedők.

1107

és berendezéseket olcsó árban. Butor javításokat gyor-
san és pontosan eszközölök. — A n. é. közönség to-
vábbi szives pártfogását kérve vagyok.

1124. Hazafias tisztelettel **Klein Izsák**
asztalos.

Üzleti állványok folyó métere 5 frttől kezdve.

THOMAS-SALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya az összes kalászosok és kapások alá, valamint a rétekre. Hatása éppen oly gyors, de tartósabb, mint a szuperfoszfáté. Ezen kitünő műtrágyát úgy a foszforsav, mint citromsavban oldhatóság és porfinomság szavatolása mellett pontosan és lelkiismeretesen szállítja

Kalmár Vilmos BUDAPEST,
VI., Teréz-körút 3.

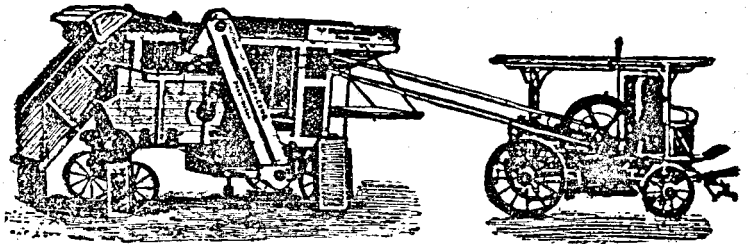
a Thomassalakgyárak, Berlin, vezérképviselője a magy.
korona országainak területén. 1130

Óvakodjunk a
hamisításoktól
és csakis csillag

védjeggyel
ellátott zsákokat
vegyünk át.

Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva

DÉNES ÉS SUGÁR BUDAPEST,

V., Lipót-körút 17. szám.

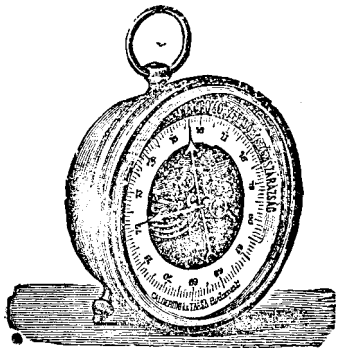
ÁLLANDÓ MOTOR-KIÁLLÍTÁS 1151

benzin-, spiritus-, petróleum- és generátorgáz-motorokban minden rendszerű

bel és külföldi gyártmányok fekvő- és álló-szerkezettel.

Locomobiljaink cséplési célokra a legalkalmasabbak és elismert legjobbak csekély súly, könnyű kezelés, állandó készenlét az üzemre benzinfogyasztás 3-5 fillér óránként és lóerőnként.

Teljes malomberendezések. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Calderoni és Társa Budapest, Váci-utca 1.

Aneroid légsúlymérők, higany légsúlymérők, (Hygrométerek, nedvmérők), Lambrecht-féle polyméterek, Thermohygroscopok és időjelző készülékek (Weller-telegraph), esőmérők, maximal-minimal hőmérők, melyeken leolvasható a volt leghidegebb és legmelegebb, valamint a jelen hőfok. Zivatarjelző hőmérők, vilamos fagyjelző hőmérők, szoba hőmérők, melegágy hőmérők, kazal hőmérők, pincoze hőmérők széles beosztással, keverék-hőmérők.

Burgonya-mérlegek és gabona-mérlegek, Must-, Bor- és Pálinka-mérők; hitelesített szesz-mérők, hitelesített cukor-mérők.

Alambic Salleron készülék a bor szesztartalmának meghatározására.

Földmérő műszerek, aczélmérő szalagok vaskereszten, Mérő-láncok rectificatióval, szög-tűző korongok, szögtűzők, léptékek és rajzszerkek.

Tábori, vadász és színházi látóövek, Zeiss, Busch és Goerz-féle prismás távesövek, Szemüveg és orrcsüvetők és védőüvegek, Fényképezési készülékek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. 1150

JUNÁSZ LAJOS

GÉPGYÁR, VAS- ÉS RÉZ ÖNTÖDE
K O L O Z S V Á R.

Telefon 198. Trefort-utca 13.

Elvállal mindennemű gyár- és malom berendezését, gazdasági gépek javítását.

Állandó raktár, kézi cséplőgépek, kutak, vízszivattyúk, gőzfűtési és vízvezeteki alkatrészek, minden alaku és méretű kazán rostélyok, gazdasági gépek alkatrészeiből.

Olajsajtók, közlőművek, fogas és szíjkerékek.

Mindennemű gép- és kereskedelmi öntvények.

Nagy gépjavitó műhely.

Szolid és pontos munka, jutányos árak. 1152.

Mótor-benzint

minden fajnyban és mindennemű motorhoz alkalmasat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.
brassói gyárából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők.

Benzin adómentességére vonatkozó eljárást illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott készségeggel megadatik. 1032.

Birtokok eladó!

Bánáiban 1750 holdas házilag kezelt birtok szép kastélylyal felszereléssel 275.000 frt. — A fővárostól 4 órányi távolságra 500 holdas I. rendű szántó, jobb föld még Békésben sincsen, 8 szobás urilakkal 120.000 frt. Törlesztéses kölcsön 55.000 frt. Gyorsvonat helyben. — Nagyvárad vidékén 500 hold 55.000 frt, vasút-állomás a tanyán. — Zalában 200 hold, 5 perc a vasút-tól, 25.000 frt. — Nógrádban 600 holdas birtok 7 szobás urilakkal, teljes felszereléssel, függő természettel, 60.000 frt. Törlesztéses kölcsön 32.000 frt. — Kassa vidékén 500 hold házilag kezelve 55.000 forint. Bank-kölcsön 35.000 frt. — 1000 holdas birtok a főváros

közelében, urilak és gazdasági épületekkel mintaszerű házilagos kezelésben, holdankint 230 frt. — Ugyanitt 750 I. rendű fekete talaj, a vidéken a legjobb birtokok közé tartozik, fényes úri kastélylyal. — Hontban 300 holdas, mintaszerűleg kezelt és felszerelt birtok, csinos urilakkal, felszereléssel, cukorrépatermeléssel, függő természettel, 60.000 frt. — A fővárostól vasúton 1 órányira 100 hold I. rendű fekete kötött talaj, szép úri belsősséggel 30.000 frt. — Kisebb és nagyobb birtokok, nyaralók 10, 20, 50 holdas szántóföldek eladásra bejelentve vannak. Bővebbet 1148.

„La Confidentialia“ intézet

hatóságilag engedélyezve, alapított 1877.

Budapestben, VII., Garai-tér 14. (Válaszbélyeg)

SZIVATTYUK

minden neme; házi, nyilvános, mezőgazdasági és ipari célokra

Legjobb gummi- és kender-fömlők.

1128 Mindenféle csövek, csapok stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

W. GARVENS, Wien,

I., Wallfischgasse 14. sz.
Schwarzenbergstrasse 6.

MÉRLEGEK,

legjobb javított rendszerű ti edes futósúlyú és hidmérlegek fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari célokra. Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barommérlegek. Betéti-társaság szivattyu- és mérleggyártásra.

Fehér Orpington tojás!

Angolországból behozott — fehér vagy sárga — eredeti tenyésztőrsz tojásai darabonkint 2 kor.

Magyar × Orpington darabonkint 50 fill. Szétküldés a rendelések sorrendjében történik. — Gondos csomagolás önköltségen számítatik.

Rendeléseket elfogad: Maurer János, Keoskemét, 1090.

Páris 1900. Grand Prix! (328. sz.) Páris 1900. Grand Prix!

Eredeti Singer-varrógépek házi használatra

és minden ipari célra.

Nagy tartósság! Egyszerű kezelés! Magas szolgáltatási képesség!

Ingyenes oktatás a divatos műhímzésben is. — Varrógépekhez való elektromotorok minden nagyságban. Különleges varrógépek zsákvarrásra, zsáktömésre, zsákfoltozásra és szegésre. Erőhajtány berendezések a legújabb és legbevéltabb szerkezetben.

Temesvár
1891.
Aranyérem!

Debreczen
1894.
Arany oklevél.

Singer Co.

varrógép részvénytársaság,
Kolozsvár, Jókai-utca 3. 1132

Brassó, Kapu-utca 23. szám. Maros-Vásárhely, Széchenyi-tér 55. szám. Agrár bank-épület. N.-Szeben Vasút-utca 5. sz.

Májerszky Barnabás

gépgyáros Nyiregyházán

készít sok évi tapasztalatok nyomán mint specialista

Viznyomásu olajsajtókat,

Olajmagzúzókat egyszerű s több hengerrel,

Olajmagpörkölőket gőz- és tüzfűtésre,

Olajfinomító gépeket s az olajgyártással kapcsolatos minden berendezést.

Eddigi kivitel 120 telep üzemben.

1093

Fehér Miklós gépgyár részvény-társaság

Budapest, V. ker., Külső Váci-út 80. szám. 1076.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült mezőgazdasági gépeket, továbbá saját gyártmányu különböző gazdasági gépeit!

Csere üzletek köttetnek!

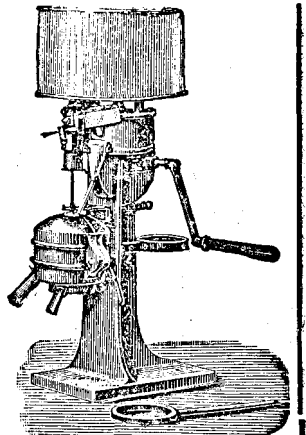
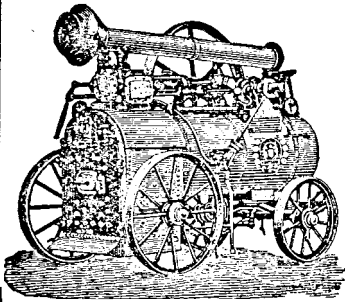
Használt és javított lokomobilok és gőzcséplő gépekben

az ország legnagyobb raktára.

TEJFOLÓZÓ GÉPEK és teljes tejgazdasági berendezések.

Szakszerű fölvilágosítás és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Erdélyi összes vármegyékben cégünket Wessel Leó képviseli, Kolozsvárt, New-York szálló.

Szives tudomásul!

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy a Deák Ferencz-utca 40. sz. alatt levő nagy posztó- és gyapjuszövetáru-raktárunkban a nyári idényre a napokban újabb érkeztek

férfi és női szövet-ujdonságok.

Bátorkodunk ez uton is meghívni a n. é. közönséget az újabb érkezett és dúsán felszerelt szövet-áruraktárunk megtekintésére, melyben a legdivatosabb és legfinomabb hazai, angol és brünni gyártmányu szövetek vannak szép minőségben és nagy választékban.

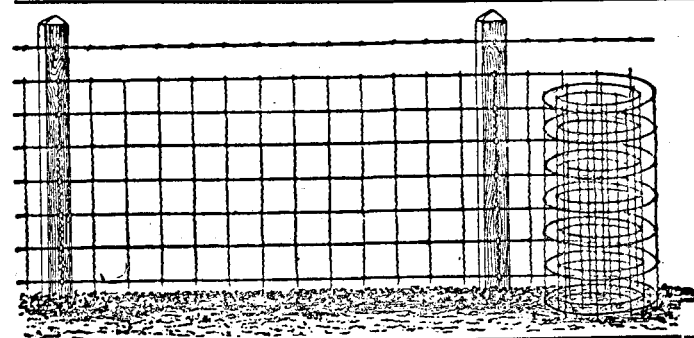
A n. é. közönség szives pártfogásáért esedezik

Moskovits Berta örökösei

Zauderer, üzletvezető.

1140

BÁMULATOSAN OLCSÓ KERITÉSEK.

mint a legzselészerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot, mely előnyénél fogva fölülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnyei: Olcsóság: 1 m. magasságu tekercsekben a következő áron kapható: 1037.

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):

Körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel:

Sodronyvastagság: 1.2 1.4 1.6 1.8 2.00 mméter

Ár méterenkint 40 45 55 60 65 fillér.

Czelszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig tuskék, tehát az átmozgást megnehezíti. A fonat csavart szálat — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, miáltal nagy az ellenálló képessége; a keresztirányban pedig hullámosak, a szálak összecusúsása ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézrel meghuzva, egyszerűen a faduczkokhoz szegzendő horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Nagy előnye a fonat feszessége, a mi lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérőszíthető. A fonat összecusúsálódása ki van zárva. Feszítő sodro-

Körülbelül 3 x 5 centiméter hosszukás lyukbősséggel:

Sodronyvastagság: 1.2 1.4 1.6 1.8 2.00 mméter

Ár méterenkint 50 60 70 80 95 fillér.

nyok, csavarok stb. alkalmazása fölülsleges. A fonat fölött egy-két sor tuskés sodronyt alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. — A tuskés sodrony méterenkint ára 6 fillér.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre. Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat mindenféle célokra; csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból. Fűtő- és kavicrostákat, magtár-ablakrostélyokat, ökrösárakokat, szikrafogókat, szőlőbogyózó rostákat, borszűrőket, esőplőgépeket való gabonaosztályozó-hengereket stb. Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

HAIDEKKER SÁNDOR

== sodronyszövet-, ==
fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII., Üllői-út 48. sz.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

Hungária sodronyfonatát,

HUBERT J. E.

pezsgőbor-pinczéi

POZSONY.

Különlegességi jegy:

GENTRY-CLUB a budapesti orsz. kaszinó pezsgője.

Kapható minden jobb vendéglőben és kávéházban.

1069.

Kishirdetések felvételnek (minden héten csütörtök délig) : a kiadóhivatalnál, Kolozsvárt, Petőfi-utca 7. sz., emelet.

Előre fizetendő

KIS HIRDETÉSEK.

Levélbeli tudakozódásokra felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a szükséges válasz-levélbélyeg mellékelteik.

Ezen rovatban minden 20 cm, vagy ennél kisebb területű — 50 szóig terjedő — hirdetés egyszeri közlése 1 koronába kerül. Egész évi (52-szeri) közlés ára: 48 korona mely évnegyedenként, vagy havonként is fizethető. A hirdetés legkönnyebben megrendelhető **utalványlapon**, melyre a **szöveg is felírható**. A jelzett mennyiségen felül minden szó 4 fillér, vagy minden cm. 5 fillér. Tudakozódásoknál csak a kishirdetések számára kell hivatkozni. Támpéldány csak egy küldetik.

Az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület hirdetései:

Kezelő-tisztartó kerestetik

1500 holdas birtokra, melyből 450 hold erdő, a következő föltételek mellett: a pályázónak nős embernek kell lennie, aki a gazdaság önálló kezeléséhez szükséges gyakorlatot már hasonló birtok kezelésével megszerezte és a számvitelben is jártas. Az állással járó fizetés, természetbeni illetményeit és a marhatartást is beleértve, mintegy 2000 koronára számítható.

Pályázatok az eddigi működést föltüntető bizonyítványok másolatával fölszerelve az **Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület** titkári hivatalához küldendők be. (Kolozsvár, Petőfi-utca 7.)

Számtartói állás

van betöltendő nagyobb erdélyi birtokon azonnali beépésre. Pályázhatnak **nőtlen** egyének, akiknek teendője a belgazdaság vezetése, komlóskert és magtár kezelése leendő Évi fizetés 250 korona és teljes elátás. Pályázatok a szükséges okmányokkal fölszerelve az E. Gazdatiszti E. titk. hivatalához küldendők.

Alkalmazást keresők

Kolozs monostori tanintézetet jeles eredménnyel végzett, 7 évi gyakorlattal bíró 30 éves egyén, ki a gazdaság minden ágában és a számvitelben teljesen jártas, beszéli a magyar és román nyelvet, **gazdatiszti állás** keres, helyét bármikor elfoglalhatja. 1147

Különlélek.

Szász-Régentől 16 kilométer távolságban fekvő Disznajó községben egy 550 kat. holdas birtok 6 évre bérebe kiadó Felvilágosításul szolgál megbízás folytán Csiki Károly ev. ref. lelkész. Disznajó, 1903. május 23. — A birtok tagosítva van belsőség 40 hold. 1145

Magasabb képzettségű gazdasági főtiszt,

50 éves (2 helyen szerzett) gyakorlattal ajánlkozik

jószágkormányzó-nak,

jószágigazgatónak, esetleg: uradalmak üzemterveinek kidolgozását is elvállalja. Javadalmazást % -ban is elfogad.

Kaucióképes, munkabíró és jelenleg is állásban van.

Bővebb felvilágosítást **komoly reflektánsnak:** a szerkesztőség ad. 1043

SÁMSON JAKAB

férfi szabó üzlete **Kolozsvár,** Egyetem-utca 2.

Ajánlja ujonnan berendezett **férfi szabó üzletét** és a legújabb szövetekkel dúsan felszerelt raktárát. 1106

Körültekintés a baromfitenyésztés összes ágai.

Irta: Dr. **RODICZKY JENŐ.**

Megrendelhető a szerzőnél Budapesten, V., Klotild-utca 22. sz. 2 korona 20 fillér előleges beküldésével vagy p. utánvétellel. 1155.

SIMONFFY ISTVÁN

mezőgazdasági gépgyára, vas- és fémöntője Kolozsvárt, Kultortó-de 48. szám. Telefon 85. sz. Kívánatra árjegyzék és költségszámítás bérmentve küldetik. 1038

BÉLHURUT

kitűnő gyógyszere a CORNIDES-féle „Fekete áfonya gyógyszer”. Kapható gyógyszertárakban; a hol nem kapható, oda 5 üveget 8 koronáért bérmentve küld. 1056

Magyar harcozi kanári tenyésztés Debreczenben.

Madárkedvelőkhez intézem szavaimat: Rendeljenek nálam kanári madarat! Harcozi eredetű kanári tenyésztés. Bátor merem adni, mert hangjai szépek. Hangpróba természetben, aki egyszer ott volt. Soha nem feleli amit ottan hallott. Mert nincs olyan ének, nincsen olyan zene, mi a madárhanggal versenyezhet. Mindegyik madaram iskolázott hangu. Tiszta csengő, mely kitaró dallamu. Mindezeket nemcsak hirdetésben adom. Jótállást minderről magamra vállalom. Nem létezhet, hogy a vevőt én nálam kár érje. Kérem a rendelvényeket az alanti címre **AGOSTON ISTVÁN** kanári madár tenyésztő **DEBRECEN** Péterfia-utca 26. szám. Enekes kanári drbja 7, 8, 10, 11, 12 frt, nőstények drbja 1 frt 50 kr. és 2 frt. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 1141.

Fajkutyák.

Ajánlunk kitűnő vizsla, kopó, vadász- és borzabeket, nyersen és idomítva; továbbá óriás szent-bernhágyei, újfundlandi, dögök, orosz agarak, skóciai juhász-kutyák, magyar komodorok, uszárók, törpe ebcsék és kitűnő patkányirtókat, angoramacskákat, óriás füles baglyokat, élő és kitenyített vadak, diszgalambok, madarak; fajbaromfi, óriás lud, kacsa, pulyka és tyúkjakok, méhek és fölszerelések, állattenyésztési eszközök, állattápszer készítményeket, állatokat gondozásra, nevelésre és gyógykezelésre elfogadunk, cseréket és vételeket kötünk. Árjegyzéket bérmentve küld: Diána-telep, Tar, Hevesmegye. 1078.

B. Bak Lajos

Ó csász. és kir. Fensége Klotild főhercegnő udvari szallítója és az aranykoronás keresztbíró tokosa

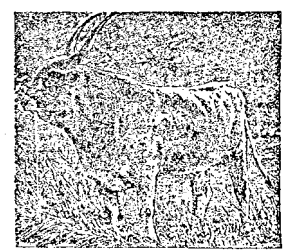
műbutor- és épületasztalos munkák és parquette gyári üzlete Kolozsvárt.

Alapított 1869-ben. 1039.

Birtokok eladók.

240 holdas birtok Dánoson, primissimo szántó, 10 szobás gyönyörű kastélyval 110.000 frtért eladó. 325 Tata mellett 65.000 forintért. 660 Esztergom mellett, mind prima szántó, 600 hold ára 160.000 forintért. 600 Kis-Körös mellett, szántó, ára 72.000 forintért. 373 Zalamegyében, ebből 140 szántó, többi legelő, 30.000 forintért. 39 Dunaföldvár mellett, ebből 24 hold szőlő, többi szántó, 15 000 forintért. 518 Veszprémmegyében, ebből 188 szántó, 51 öntözhető rét, a többi legelő és erdő 60.000 forintért. 350 Pestmegyében, Tass mellett, ebből 250 szántó, többi kaszáló, köztűt buzatermőföld, gyönyörű kastélyval és parkkal, ára 70.000 frt. 400 Rác-Almás mellett, mind prima szántó 85.000 forintért. 300 Szatmármegyében, mind szántó 40.000 forintért. 1150 Kassa mellett, melyből 765 szántó, többi erdő és legelő 225.000 forintért. 216 Hegyes-Halom mellett, valamennyi prima szántó 44.000 forintért. 240 Hatvan mellett, melyből 12 szőlő, 12 dohányengedély, többi szántó, gyönyörű kastélyval 65.000 forintért. 960. Abaújmegyében, melyből 720 szántó, a többi kétszer használatos rét 120.000 forintért. 156 Szatmármegye, valamennyi szántó 25.000 forintért. 321 Szilágymegye, melyből 280 szántó, 24.000 forintért. 91 Turóc megye, mind szántó 14 ezer forintért. 450 Léva mellett, 370 prima szántó 80.000 forintért. 115 Nagy-Bánya mellett valamennyi prima szántó, gyönyörű belsőség, urilakkal 22.000 forintért. 140 Kolozsvár mellett, prima szántó, gyönyörű urilakkal 30.000 forintért. 164 Tisza-Földvár mellett, valamennyi prima szántó, 8 hold dohányengedélyvel 46.000 forintért. 70 Dicső-Szt.-Márton közelében, gyönyörű belsőséggel 8500 forintért. 65 Monor mellett, prima szántó 16.000 forintért. 92 Bács-Almás, melyből termőképes szőlő 46, a többi jó szántó 50.000 forintért. 220 Kolozsmegye, melyből 165 szántó, többi legelő 32.000 forintért. 312 Fülöpsház mellett, melyből 90 szántó, többi rét 42.000 forintért. 1000 Gyöngyös-Pata mellett, 500 hold szántó, többi legelő 140.000 forintért. 93 Déva mellett, valamennyi prima szántó, gyönyörű urilakkal, gazdasági épületekkel, élő- és holt fölszereléssel, ritka alkalmi vétel 15.000 forintért sürgősen eladó. 200 Balaton mellett, közvetlen, melyből 90 öntözhető rét, 9 szőlő, a többi primissimo szántó, halászat, 12 szobás kastélyval 140.000 forintért. 500 Szatmármegyében, valamennyi szántó 60.000 forintért. 201 Mezőhegyes mellett, tisztán mind öntözhető rét 90.000 forintért. 145 Kis-Körös mellett, melyből 40 szántó, 9 szőlő 15 ezer forintért. 520 Győr mellett, közvetlen, teljes humus 40 szántó, 38 rét, 12 belsőség 7 szobás kastélyval 10 ezer forintért. 300 Pestmegyében, Dabas mellett, prima szántó, szép kastélyval 100.000 forintért. 76 Tóvis mellett, prima szántó urilakkal 27.000 forintért. 270 Szilágymegyében, prima szántó, 22 hold belsőséggel 32.000 forintért. 164 Zalamegyében, 6 szobás urilakkal 27.000 frt. 110 Kézdivászló, prima szántó 16.000 frt. többi tagban. 95 Nagrármegyében, 3 szobás urilakkal, teljes enyveléssel 1300 forint 22 Balassa Gyarmat mellett, szántóval urilakkal.

kal 32.000 forintért. 130 Szikszó mellett, prima szántó urilakkal 25.000 forintért. 113 Pestmegye, melyből 50 nyolc éves szőlő, többi szántó 45.000 forintért. 60 Kerepes mellett, prima szántó urilakkal 25.000 forintért. 230 Lugos mellett, prima szántó 50.000 forintért. 70 Termesmegye, mind szántó 11.000 frt. 350 Munkács mellett, kitűnő szántó, szép kastélyval és parkkal 100.000 forintért. 105 Komárom mellett, élő- és holt fölszereléssel 32.000 forintért. 403 Pozsonymegyében, szántó, holdja 300 forint. 180 Kisujszállás mellett, teljes humus eladó. 328 Szolnok mellett, legkitűnőbb buzatermőföld, valamennyi szántó. 20 hold dohányengedélyvel, urilakkal, holdankint 430 forintért. 160 Trencsénmegyében, 644 szántó, többi legelő, teljesen fölszerelve 80.000 forintért. 321 Uj-Szász mellett, mint szántó, holdankint 200 forintért. 315 Vác mellett, szántó, 10 szobás kastélyval 70.000 forintért eladók. Csakis választékkal ellátott levelekre válaszolnak. Bővebbet Niemetz Gyula birtokok adásvételi irodája. Budapesten, Rókk Szilárd-utca 22. Konvertálás Magyarországi bármely helyen fekvő földbirtokokra 4700,-os törlesztéses kölcsön 8 nap leforgása alatt eszközöltetik. 1138.

A Gróf Lázár Imre ur Mező erkei gazdaságában 6 drb. 2-3 éves tiszta erdélyi magyar faj, díjazott apától származott **Tenyészbika** eladó, értekezhetni **Farkas Árpád** gazdatiszttal u. p. Teke. 1153.

Sovány és hizott sertések legjobb értékesítésére alánljuk **Bauer B. Gyula** cégét Budapest, VIII. kerepesi-út 73., ki levélbeli megkeresésekre mindenkor díjtalanul szívesen válaszol. 1046.

Gazdák Biztosító Szövetkezet

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület ugyanis mint a **Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége** Alakult 1900. erkölcsi támogatásával. Alakult 1900. Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000 — K.
Alapítványok	1268.120 — K.
Tartalékok	190.400/30

Összesen 1.858.520/30 K.
Első évi felesleg 90.349 — K.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint. Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelősegtől úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1902. évi üzletfelelősege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselő közvetítésével. Nyomatványal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013 az igazgatóság.

Saját készítményű mindennemű gazdasági

ZSÁK

és vízhatlan

KAZALTAKARÓ PONYVA

a legolcsóbb gyári áron kapható a 1156

FISCHER-féle

zsák- és ponyvaárnyékban

BUDAPEST,

Nádor-utca 31—33.

PONYVAKÖLCSÖNZŐ

INTÉZET.

DUNKY FIVÉREK

— os. és kir. udvari —

Fényképészek,

Mátyás király-tér 10. Gr. Wass házban levő **fényképészeti műtermöket** megnagyobbítva ujonnan építették és a kor minden igényeit kielégítőn fényesen fényesen berendezték s kérik a n. é. közönség további pártfogását. 1127.

Földbirtokosok,

gazdák és raktárvállalatok stb. figyelmébe. Ausztria-Magyarországon általánosan bevezetett s mindenki által hasznosnak elismert

ponyva-kölcsönző intézet

ajánl igen csekély kölcsöndij mellett 96 □mtr. és 48 □mtr. nagyságu telített

kazal ponyvákat,

mezei termékek és vasuti waggonok betakarásához, továbbá 12 □ mtr. nagyságu, behordáshoz alkalmas **szekrényponyvákat**, miáltal saját ponyvák költséges beszerzése megtakaríttatik. Ugy szintén

zsákok is kölcsönöztetnek

igen olcsó árak és előnyös feltételek mellett. Ugyanitt legolcsóbban szereshetők be új és használt

telített ponyvák,

valamint **szekérponyvák** 7 korona és 9 korona, **varrás nélkül** egy daraból szöve **csinvat ponyvák** 16 korona, továbbá új és használt

zsákok

minden nemben, gabona, faszén, liszt és korpás zsákok stb.

Legolcsóbb beszerzési forrás.

Elsőrendű lópokróczok.

Ocska zsák és ponyva minden mennyiségben a legmagasabb áron megvételik.

NAGEL ADOLF

Budapest, V., Arany János-utca 12. sz. 1070

Telefon 35—92.

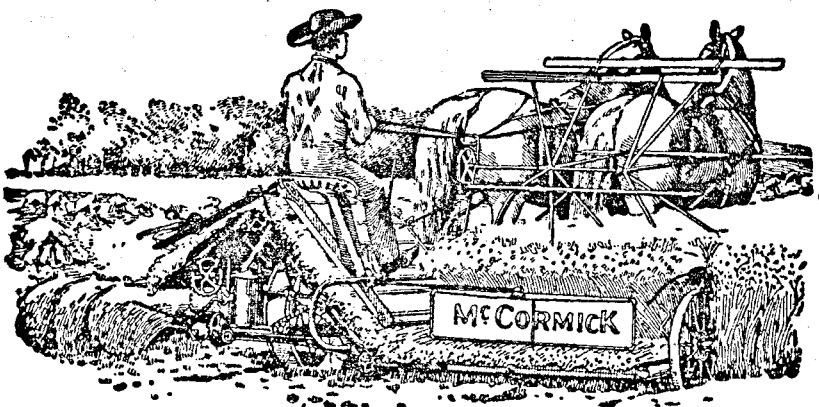
Sürgöny-cím: Nagel Adolf, Budapest.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicagói aratógépgyár.)

KNECHT J. E., igazgató.

BUDAPEST, V., Váci-út 30.

Gyártmányok: Kéveköztógép, „DAISY“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „MANILA“ kéveköztőfonal gyártmányal.

Évi gyártmány 362.000 gép.

Katalogusok ingyen és bérmentve.

Vezérképviselő: HIRSCHFELD KÁROLY Kolozsvárt.

1097

DR. WÁGNER ÉS TÁRSAI

egyesült gyárak, mint betéti társaság.

Budapest, IX. Tinódy-u. 3.

Bécs XVIII.

Ajánlják föltűlmulhatatlan

BORSZIVATTYUIKAT,

szabadal. „UNICUM“ phylloxera fecskendőiket

és az összes

1020

PINGZEFELSZERELÉSI CZIKKEKET, legolcsóbb árak mellett, a legmegbízhatóbb kivitelben.

Első bpesti stanniol és fémkupakgyár hazánkban új iparág.

Jégyártó- és hűtőgépek.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

KÓNYA SÁNDOR Kolozsvár,

Mátyás király-tér 9. szám.

Fűszer és csemegeüzletében

a legnagyobb választékban kaphatók a legkeresettebb ásványvizek, borok, pezsgők, likörök, cognac és rumok, fűszerek, csemegék, conservek, déli gyümölcsök, csokoládék, cukorkák, sajtok, valamint mindenféle különlegességek, melyek a legkényesebb igényeket is kielégítik.

1 liter denaturált szesz 32 fillér.

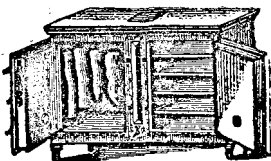
1157

Alapítattott 1873.

Alapítattott 1873

Ajánlom szabadalmazott 1133

Jéghűtőimet,

melyek igen takarékos, ég-medenczével vannak felszerelve. Hentes üzletek, tej-elárusítók és privát házaknak igen alkalmas. Raktáron áll 20 krtól 400 koronáig.

— Árjegyzék bérmentve. —

Seemann J. Lakatos, tizedes-mérleg, fuvó és hűtő készítő Kolozsvárt, nagymalom-u. 20.

Fogászati

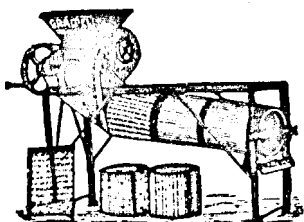
müterem:

ROSENFELD ESZTER

fogászati műterme 1154.

KOLOZSVÁRT

Wesselényi Miklós-utca 20. sz.

1066. II.

GRAEPEL HUGÓ gépgyáros

V., Váci-út 40-46. BUDAPEST.

Ajánl: malomberendezéseket, vízi kerekeket, turbinákat, olajmalmokat, köles- és árpagyöngy gyári berendezéseket.

Gabonatisztítókat, konkolyválasztó gépeket minden célra.

